

คำวินิจฉัยของ พลโท จุล อติเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๐/๒๕๕๔

วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ
ปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) ผู้ร้อง
เสนอคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด กรณีพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้อง จงใจ
ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด
ข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบของผู้ร้องสรุปได้ว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๕๐ รวม ๓ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ยื่นเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

ผู้ร้องทำการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สิน
และหนี้สินในการยื่นครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ แล้ว ได้ทำรายงานผลการตรวจสอบไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๕๑ ง วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒
ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีนั้น ระหว่างตรวจสอบในเดือนกันยายน ๒๕๕๓
สื่อมวลชนได้เสนอข่าวเกี่ยวกับการโอนหุ้นของผู้ถูกร้องให้แม่บ้าน และคนใกล้ชิดอื่น ๆ และว่าที่ร้อยตรี
เสงี่ยม บุญบาน มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ ขอให้ผู้ร้องตรวจสอบบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้อง
ผู้ร้องจึงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา เป็นประธาน
คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้ตรวจสอบพยานเอกสาร พยานวัตถุ และสอบปากคำพยานบุคคล
ที่เกี่ยวข้อง ผู้ถูกร้องและคุณหญิงพจมาน ชินวัตร คู่สมรสของผู้ถูกร้อง รวมทั้งเทปบันทึกเสียง
การสัมภาษณ์ผู้ถูกร้องที่ออกรายการเกี่ยวกับหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด
ปรากฏว่ามีทรัพย์สินอีกหลายรายการที่ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงในบัญชี ดังนี้

๑) ทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง ที่ไม่ได้แสดงไว้เป็นหุ้นสองบริษัท รวมมูลค่า ๖,๗๕๐ บาท

๒) ทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อคุณหญิงพจมาน ชินวัตร คู่สมรส เป็นหุ้น ๓ บริษัท และตัวสัญญา
ใช้เงินหนึ่งฉบับ รวมมูลค่า ๖,๔๖๖,๗๕๕.๓๕ บาท

๓) ทรัพย์สินที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน ผู้ถูกร้องยอมรับว่า ไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของตน
และ/หรือคู่สมรส ที่ใช้ชื่อบุคคลอื่น ในการยื่นบัญชี ฯ ทั้ง ๓ ครั้ง รวม ๑๓ บริษัท เป็นหุ้นบริษัทที่อยู่ใน
ในตลาดหลักทรัพย์ ๕ บริษัท คือ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท แอดวานซ์
อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ยูไนเต็ด
บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท อินโฟร์เซลเทเลคอม จำกัด (มหาชน)
หุ้นบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์ ๘ บริษัท คือ บริษัท อุดมวรรณ จำกัด บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด
บริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีวอลลอปเม้นท์ จำกัด บริษัท บางกอกเทเลคอม เอ็นจิเนียริ่ง
จำกัด บริษัท ดาด้าโพรเซสซิงโซลูชัน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สपोर्टคลับ
จำกัด บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด และบริษัท เทเลอินโฟ มีเดีย จำกัด ซึ่งคิดเป็นมูลค่ารวมในการ
ยื่นบัญชี ฯ แต่ละครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ๒,๓๗๑,๗๒๖,๓๗๑ บาท

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๕๗ บาท

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ๖๕๖,๕๘๕,๓๘๓ บาท

คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ พิจารณายานหลักฐาน พยานบุคคล และคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง
ประกอบหลักฐานต่างๆ แล้วมีความเห็นว่า กรณีตามข้อ ๑) และข้อ ๒) มีมูลค่าเล็กน้อยจึงไม่ถือว่าเป็น
เป็นการจงใจปกปิดการแสดงทรัพย์สิน ส่วนข้อ ๓) ที่ผู้ถูกร้องใช้ชื่อบุคคลอื่นจำนวน ๑๖ คน ถือหุ้นแทน
ผู้ถูกร้อง และ/หรือคู่สมรสในบริษัทต่างๆ ล้วนเป็นคนใกล้ชิด เช่น นายวิชัย ช่างเหล็ก คนขับรถ
นายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ ยาม นายพรทิพย์ เชียงพฤกษ์ คนขับรถ นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี (นางดวงตา
ประมูลเรือง) คนเลี้ยงลูก นางสาวบุญชู เจริญประดับ แม่บ้าน นางสาวสุกัญญา แซ่เฮ้ง คนรับใช้
นายมานัส ใจยา คนสวน นายสวัสดิ์ ชิงรัมย์ นายวันชัย เชียงพฤกษ์ คนส่งเอกสาร และ
นางฉวี บุรกลีกร เป็นเพื่อนกับคู่สมรสผู้ถูกร้องซึ่งเป็นคนใกล้ชิดกับครอบครัวของผู้ถูกร้องทั้งสิ้น
โดยให้ถือหุ้นในบริษัทต่างๆ แทน แล้วไม่แสดงรายการในบัญชี ฯ โดยจงใจแสดงรายการอันเป็นเท็จและ
ปกปิดความจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา
วินิจฉัย

ผู้ถูกร้องได้ยื่นหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ตามหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๑๔ วันที่ ๒๕ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ยอมรับว่าผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงทรัพย์สินที่อยู่ในชื่อของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุคคลอื่น ในบัญชี ๑ ที่ยื่นต่อผู้ร้อง ตามที่ผู้ร้องตรวจพบจริง โดยชี้แจงเหตุผลว่ามีหลายสาเหตุ เช่น คู่สมรสซื้อหุ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ขายโดยผู้ขายไม่ประสงค์จะให้ผู้อื่นทราบว่าคู่สมรสของผู้ถูกร้องช่วยเหลือ เพิ่มจำนวนผู้ถือหุ้นให้มีเสียงข้างมาก เข้าไปซื้อหุ้นเพื่อช่วยเหลือผู้ถือหุ้นเดิมให้มีผู้ถือหุ้นครบ ๗ คน ตามที่กฎหมายกำหนด หรือมิให้ผู้ถูกร้อง คู่สมรสหรือบริษัทที่เข้าไปถือหุ้นเสียชื่อเสียง เป็นต้น โดยผู้ถูกร้องไม่ทราบมาก่อน

ผู้ถูกร้องไม่ทราบข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน เพราะคู่สมรสเป็นผู้ดำเนินการ หุ้นที่ไม่ได้แสดงไว้ในบัญชี ๑ เมื่อเทียบกับทรัพย์สินที่ได้แสดงไว้ในบัญชี ๑ แต่ครั้งมีน้อยมาก การแสดงหรือไม่แสดงทรัพย์สินดังกล่าว ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้หรือเสียประโยชน์แต่อย่างใด ผู้ถูกร้องและเลขานุการส่วนตัวไม่เข้าใจข้อกำหนด ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรายละเอียดการกรอกรายการทรัพย์สิน ๑ ในบัญชี ๑ และผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าคู่สมรสมีทรัพย์สินใช้ชื่อผู้อื่นถือหุ้นแทนจึงขอยื่นบัญชี ๑ เพื่อแสดงรายการทรัพย์สินซึ่งเป็นหุ้นเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ตรวจพบและได้ขอแสดงรายการบางบริษัทเพิ่มเติมอีกด้วย แต่คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ไม่รับพิจารณา โดยมีรายละเอียดของหุ้นและมีมูลค่าดังต่อไปนี้

ในการยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

นางदनีย์ บุรกลสิกร ถือหุ้นบริษัท นอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัทเอส ซี แอสเสท จำกัด ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท และบริษัท บางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท รวมมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๑๑๐ บาท

นายวิชัย ช่างเหล็ก ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๔๕,๗๖๓ หุ้น มีมูลค่า ๗,๘๑๒,๗๕๑ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท และบริษัทบางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด ๕๕๕,๕๘๔ หุ้น มีมูลค่า ๕,๕๕๕,๘๔๐ บาท รวมมูลค่า ๑๓,๓๖๘,๑๗๕ บาท

นายชัยรัตน์ เชียงพฤกษ์ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๑,๖๕๗,๖๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๖๐,๒๔๓,๒๐๐ บาท บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๒๗๘,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๖๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๒,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๖๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และบริษัท ยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง

คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๑,๐๘๔,๒๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๓,๐๑๐,๕๐๐ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๕ หุ้น มีมูลค่า ๕๐ บาท และบริษัท ดาต้าไพโรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๕๖๗,๘๕๕,๗๕๐ บาท

นายพรทิพย์ เชียงพุกษ์ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๓,๘๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๕๕๐,๐๐๐ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๖๓๘ หุ้น มีมูลค่า ๖๓๘,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒ หุ้น มีมูลค่า ๒๐ บาท และบริษัท ดาต้าไพโรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๑,๘๘๘,๐๒๐ บาท

นายวันชัย เชียงพุกษ์ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๕ หุ้น มีมูลค่า ๕๐ บาท บริษัท ดาต้าไพโรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๕,๐๕๐ บาท

นางสาวดวงตา วงศ์ภักดี ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๕,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๗๘๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๒,๕๕๕,๕๗๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๕,๕๕๕,๗๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒,๕๕๕,๕๘๔ หุ้น มีมูลค่า ๒๕,๕๕๕,๘๔๐ บาท และบริษัท ดาต้าไพโรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๘๔๕,๒๕๕,๖๔๐ บาท

นางสาวบุญชู เจริญประดับ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๑,๘๕๑,๗๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๔๖,๑๔๖,๕๐๐ บาท บริษัท ซินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ๔๐,๒๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๕๗๒,๘๕๐ บาท บริษัท อินโฟร์เซลเทลคอม จำกัด ๑,๗๑๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๔,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒ หุ้น มีมูลค่า ๒๐ บาท บริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดิวอลลอปเม้นท์ จำกัด ๕๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และบริษัท ดาต้าไพโรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๕๐๘,๘๒๔,๘๗๐ บาท

นายมานัส ใจยา ถือหุ้นบริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด เป็นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท

นายสวัสดิ์ ชิงรัมย์ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท และบริษัท ดาด้าไพเรเซสซิงโชน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๖,๐๐๐ บาท

ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

นายชัยรัตน์ ฯ ถือหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๑,๖๕๗,๖๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๑๓,๘๓๐,๔๐๐ บาท บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๒๗๘,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๖๕,๕๕๐,๐๐๐ บาท บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๒,๕๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๖๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท ยูไนเต็ด บรอดคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๑,๐๘๔,๒๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๒,๔๖๘,๓๐๐ บาท ถือหุ้นบริษัท นอกตลาดหลักทรัพย์ มีบริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๕ หุ้น มีมูลค่า ๕๐ บาท และบริษัท ดาด้าไพเรเซสซิงโชน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๙๒๐,๘๕๔,๘๕๐ บาท

นางสาวดวงตา ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๒,๕๕๕,๕๗๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๕,๕๕๕,๗๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒,๕๕๕,๕๘๔ หุ้น มีมูลค่า ๒๕,๕๕๕,๘๔๐ บาท และบริษัท ดาด้าไพเรเซสซิงโชน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๖๐,๒๕๕,๖๔๐ บาท

นางสาวบุญชู ฯ ถือหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ๒,๓๕๑,๗๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๓๑,๐๗๕,๓๐๐ บาท บริษัท ชินแซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ๔๐,๒๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๐๒,๐๐๐ บาท และบริษัท อินโฟร์เซลเทลคอม จำกัด (มหาชน) ๑,๗๑๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มีบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๔,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒ หุ้น มีมูลค่า ๒๐ บาท บริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีวอลลอปเม้นท์ จำกัด ๕๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท ดาด้าไพเรเซสซิงโชน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๕๓,๕๘๖,๔๒๐ บาท

นายวิชัย ฯ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ คือ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด ๔๕,๗๖๓ หุ้น มีมูลค่า ๖,๔๑๕,๔๒๗ บาท และถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท บางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด ๕๕๕,๕๘๔ หุ้น มีมูลค่า ๕,๕๕๕,๘๔๐ บาท รวมมูลค่า ๑๖,๔๑๕,๗๖๗ บาท

นายพรทิพย์ ฯ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ คือ บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ๓,๘๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๕๕๐,๐๐๐ บาท ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๖๓๘ หุ้น มีมูลค่า ๖๓๘,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๒ หุ้น มีมูลค่า ๒๐ บาท และบริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๑,๘๘๘,๐๒๐ บาท

นางคนีย์ ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท บริษัท บางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท รวมมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๑๑๐ บาท

นายมานัส ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ คือ บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๑๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐๐ บาท

นายสวัสดิ์ ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๖,๐๐๐ บาท

นายวันชัย ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๕ หุ้น มีมูลค่า ๕๐ บาท และบริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๕,๐๕๐ บาท

ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

นายชัยรัตน์ ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สपोर्टคลับ จำกัด ๒๔,๘๕๕,๕๘๗ หุ้น มีมูลค่า ๑๖๖,๖๖๖,๕๘๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๑๖๖,๗๑๒,๖๖๐ บาท

นางสาวดวงตา ฯ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๒,๕๕๕,๕๗๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๕,๕๕๕,๗๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดิวอลลอปเปอร์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๓๐,๒๕๕,๗๘๐ บาท

นางสาวบุญชู ๑ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ชินเซทเทลไลท์ จำกัด (มหาชน) ๔๐,๒๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๗๒๓,๖๐๐ บาท บริษัท อินโฟร์เซลเทลคอม จำกัด (มหาชน) ๑,๗๑๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๗,๑๐๐,๐๐๐ บาท ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ๒๔,๘๕๕,๕๘๗ หุ้น มีมูลค่า ๑๖๖,๖๖๖,๕๘๐ บาท บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๔,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๗๗๕,๕๕๕ หุ้น มีมูลค่า ๗,๗๕๕,๕๕๐ บาท บริษัท เอ็น ซี ซี แมนเนจเม้นท์ แอนด์ ดีวอลลอปเม้นท์ จำกัด ๑๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดีวอลลอปเปอ์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๒๔๒,๒๕๕,๒๐๐ บาท

นายวิชัย ๑ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด ๒๔,๘๕๕,๕๘๖ หุ้น มีมูลค่า ๑๖๖,๖๖๖,๕๗๓ บาท บริษัท บางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด ๕๕๕,๕๕๔ หุ้น มีมูลค่า ๕,๕๕๕,๕๔๐ บาท รวมมูลค่า ๑๗๖,๖๖๖,๔๘๓ บาท

นายพรทิพย์ ๑ ถือหุ้นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด ๑๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๒๑,๐๐๐ บาท บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๖๓๘ หุ้น มีมูลค่า ๖๓๘,๐๐๐ บาท บริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดีวอลลอปเปอ์ จำกัด ๓,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๕๕๕,๐๑๐ บาท

นางดณีย์ ๑ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ๓,๐๐๐,๐๐๐ หุ้น มีมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท บริษัท บางกอกเทลคอม เอ็นจิเนียริง จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑๐ บาท รวมมูลค่า ๓๐,๐๐๐,๐๘๐ บาท

นายมานัส ๑ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด ๗ หุ้น มีมูลค่า ๗๐ บาท

นายสวัสดิ์ ๑ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท อุดมวรรณ จำกัด ๑ หุ้น มีมูลค่า ๑,๐๐๐ บาท บริษัท ดาต้าโพรเซสซิงโซน ดีวอลลอปเปอ์ จำกัด ๔๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๔๕,๐๐๐ บาท รวมมูลค่า ๔๖,๐๐๐ บาท

นายวันชัย ๑ ถือหุ้นบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ มี บริษัท ดาด้าโพรเซสซิงโซน ดีวอลลอปเปอร์ จำกัด ๕๐ หุ้น มีมูลค่า ๕,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ร่วมกันพิจารณาพยานหลักฐาน และข้อเท็จจริงต่างๆ ที่คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ ทำการตรวจสอบแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ ด้วยคะแนนเสียง ๘ เสียง ซึ่งเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แล้วส่วนกรรมการ ป.ป.ช. อีก ๑ คน คือ นายประสิทธิ์ ดำรงชัย ไม่เห็นด้วยกับความเห็นของเสียงข้างมาก ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง

นายประสิทธิ์ ดำรงชัย ซึ่งเป็นเสียงข้างน้อยมีความเห็นประกอบคำร้องมาด้วยว่า

(๑) คำว่า “ทรัพย์สินที่จะต้องยื่น” นั้น รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ ไม่ได้ระบุรายละเอียดว่า เป็นทรัพย์สินอย่างไร เพียงแต่ระบุว่า เป็นทรัพย์สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่มีคำอธิบายการกรอกรายการแตกต่างกัน

(๒) ทรัพย์สินที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน นั้น ผู้ถูกร้องวางมือทางธุรกิจโดยมอบให้คู่สมรส ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำเนินธุรกิจทั้งหมด ไม่ว่าจะมอบหรือโอนไปเป็นชื่อคู่สมรสโดยตรง หรือโอนไปในชื่อบุคคลอื่นแล้วให้คู่สมรสเป็นผู้ดูแลทั้งหมด หุ้นทั้งหมดที่บุคคลอื่นถือแทนนั้น เป็นการถือแทนคู่สมรส ไม่ใช่ถือแทนผู้ถูกร้อง

(๓) คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ หยิบยกเอาหุ้นของบริษัท อินโฟลิ่งค์ ๑ ว่า เป็นการให้ชื่อถือแทนผู้ถูกร้องและคู่สมรส นั้น เป็นการอ้างเอาการกระทำที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๒ มาเป็นพยานหลักฐานและเหตุการณ์เปรียบเทียบกับระหว่างที่ผู้ถูกร้องเป็นรัฐมนตรี ย่อมเป็นการอ้างที่ไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรมกับผู้ถูกร้อง

(๔) เมื่อผู้ถูกร้องเข้ามาทำงานการเมืองในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรองนายกรัฐมนตรีแล้ว ภารกิจทางราชการย่อมรัดตัวจนไม่มีเวลาที่จะไปรับรู้เรื่องต่างๆ ทางธุรกิจที่ได้มอบหมายให้คู่สมรสเป็นผู้ดูแลทั้งหมด ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าเมื่อเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมืองในปี ๒๕๓๗ ได้โอนหุ้นในลักษณะโอนลอยให้คู่สมรสไปดำเนินการ ย่อมเป็นข้ออ้างที่ฟังขึ้น เพราะการโอนลอยในทางธุรกิจย่อมทำได้

(๕) ผู้จัดทำบัญชี ๑ ไม่รู้กฎหมาย และตีความกฎหมายต่างกัน สำหรับกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ทรัพย์สินและหนี้สินย่อมเข้าใจแตกต่างกันได้

(๖) ผู้ถูกร้องอาจตรวจบัญชี ฯ ไม่ละเอียด ต้องใช้เวลา และเมื่อผู้ถูกร้องทราบข่าวในสื่อมวลชนเรื่องการไม่แจ้งทรัพย์สินที่ใช้ชื้อบุคคลอื่นถือแทน สอบถามผู้เกี่ยวข้องและทราบถึงเหตุผลในการใช้ชื้อบุคคลอื่นถือแทน และแจ้งบัญชี ฯ เพิ่มเติมต่อผู้ร้องแล้ว ไม่น่าจะเป็นการจงใจแจ้งเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงต่อผู้ร้อง

(๗) คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ วินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และหลักเลี่ยงการเสียภาษีเป็นการใช้อำนาจหน้าที่เกินอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง

ศาลรัฐธรรมนูญได้รับคำร้องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงพร้อมทั้งยื่นพยานหลักฐานประกอบด้วยว่า

(๑) ผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ เพราะ ผู้ถูกร้องเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก่อนที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้บังคับในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ จึงเป็นการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ ไม่มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายใดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นรัฐมนตรีแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ต้องยื่นบัญชี ฯ โดยมีบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนแต่อย่างใด

(๒) กรณีของผู้ถูกร้องไม่อยู่ในข่ายบังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

(๓) มติของผู้ร้องที่ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะมีบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว เข้าร่วมประชุมและมีมติด้วย ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจนำมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมาร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

(๔) ผู้ร้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรีบร้อน ไม่ให้โอกาสตามสมควรแก่ผู้ถูกร้อง ในการชี้แจง จนเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องได้รับการพิจารณาอย่างไม่เที่ยงธรรม และผู้ร้องก็ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของผู้ร้อง และให้ข่าวต่อสื่อมวลชนทำให้ผู้ถูกร้องเสียหาย

(๕) คำร้องของผู้ร้องที่อ้างว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเป็นคำกล่าวอ้างลอยๆ ไม่สามารถแยกแยะให้เห็นได้ว่ากรณีใดเป็นการแจ้งเท็จและกรณีใดเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ทำให้ผู้ถูกร้องไม่สามารถชี้แจงได้ถูกต้อง ทั้งคำร้องของผู้ร้องก็ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องแจ้งรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ แต่ผู้ร้องกลับวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

(๖) กรณีต้องด้วยมาตรา ๒๕๕ แห่งรัฐธรรมนูญ จะต้องปรากฏว่า “มีความจงใจ” และ “ความจงใจ” จะเกิดขึ้นได้ ผู้กระทำจะต้องรู้ถึงข้อเท็จจริงนั้น ๆ

(๗) ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานอันจะแสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

(๘) กรณีหุ้น บริษัท ชินวัตรคอมพิวเตอร์ แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ บริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นแทนนั้น เมื่อผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้ คู่สมรสผู้ถูกร้อง ในปี ๒๕๓๕ คู่สมรสผู้ถูกร้อง ได้นำใบโอนหุ้นลดยไปใส่ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทน และหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทนนั้น คู่สมรสผู้ถูกร้องได้ส่งขายไปหมดแล้ว และเงินที่ได้จากการขาย ก็นำเข้าบัญชีเงินฝากของคู่สมรสผู้ถูกร้อง ที่ผู้ถูกร้องแสดงไว้ในบัญชี ฯ มาโดยตลอด

(๙) กรณีหุ้น บริษัท อินโฟลิ้งค์ จำกัด เป็นการโอนหุ้นกันในปี ๒๕๔๒ หลังจากที่ผู้ถูกร้อง พ้นจากตำแหน่งทางการเมืองเกินหนึ่งปีแล้ว จึงไม่มีหน้าที่ต้องแสดงบัญชี ฯ

(๑๐) กรณีหุ้น บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ แอนด์ สปอร์ตคลับ จำกัด นั้น คู่สมรสผู้ถูกร้อง มอบให้ นายสุรเชียร จักรธรานนท์ กรรมการผู้อำนวยการกลุ่มบริษัท แอสเสทของคู่สมรสผู้ถูกร้องไป เปรียบกับผู้บริหารของบริษัท อัลไพน์ เรียวเอสเตท จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ฯ และทำบันทึกตกลงจะซื้อขายหุ้น พร้อมทรัพย์สินกันระหว่างบริษัท อัลไพน์ เรียวเอสเตท ฯ กับบริษัท เอส ซี แอสเสท ฯ นายสุรเชียร ฯ เห็นว่า บริษัท ฯ ผู้ขายมีปัญหาในการเจรจาหนี้สินกับเจ้าหนี้ ซึ่ง ปรส. เป็นผู้ดูแล จึงแนะนำให้คู่สมรสผู้ถูกร้องซื้อไว้แทนบริษัท โดยให้บุคคลอื่นถือหุ้นแทน ซึ่งผู้ถูกร้อง เพิ่งทราบข้อเท็จจริงเมื่อถูกตรวจสอบบัญชี ฯ ผู้ถูกร้องเจตนาบริสุทธิ์ไม่ได้จงใจยื่นบัญชี ฯ ซึ่งเป็นเท็จ หรือปกปิด

(๑๑) กรณีหุ้นบริษัทอื่นๆ นั้น เมื่อผู้ถูกร้องประกาศต่อสาธารณะว่า จะวางมือจากการดำเนิน ธุรกิจมาทำงานการเมือง ได้โอนหุ้นที่ถืออยู่ในบริษัทต่างๆ ในลักษณะโอนลอยในเอกสารให้คู่สมรส แต่คู่สมรสจะนำเอกสารโอนหุ้นไปใส่ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนเมื่อใดบ้าง ผู้ถูกร้องไม่ทราบ เพราะเป็นการถือหุ้นแทนคู่สมรสผู้ถูกร้อง ไม่ใช่แทนผู้ถูกร้อง

(๑๒) การสั่งซื้อส่งขายและการโอนหุ้นที่ผู้อื่นถือแทน กับการรับเงินปันผล คู่สมรสดำเนินการ เกี่ยวกับหุ้นและเป็นผู้รับจ่ายเงินในการสั่งซื้อส่งซื้อและการโอนหุ้นที่ผู้อื่นถือแทน

(๑๓) ผู้ถูกร้องไม่ได้ดำเนินธุรกิจโดยผิดกฎหมายหรือปิดบังอำพราง

(๑๔) ทรัพย์สินใดบ้างที่ต้องแสดงบัญชี ฯ หรือไม่ต้องแสดงบัญชี ฯ ยังสับสนอยู่ กรณีที่ ผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงทรัพย์สินที่ผู้อื่นถือแทนซึ่งเดิมผู้ร้องไม่ได้กำหนดให้แสดง จึงไม่เป็นความผิด

(๑๕) ผู้ร้องเคยตรวจสอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องแล้ว แต่ไม่เคยทักท้วงว่าไม่ถูกต้อง

(๑๖) ผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่ผู้อื่นถือแทนคู่สมรสของผู้ถูกร้อง เนื่องจากการเข้าใจผิดของผู้ทำบัญชี ฯ

(๑๗) ผู้ร้องไม่มีอำนาจกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องกระทำผิดกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และ/หรือหลีกเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้

(๑๘) ผู้ถูกร้องและคู่สมรสของผู้ถูกร้องไม่ได้กระทำผิดต่อกฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๑๙) ผู้ถูกร้องและคู่สมรสไม่ได้หลีกเลี่ยงการเสียภาษีเงินได้

นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องชี้แจงคัดค้านด้วยว่า กรรมการ ป.ป.ช. บางคน เช่น คุณหญิงปรีญา ฯ ขาดคุณสมบัติ เพราะยังเป็นกรรมการในบริษัทอยู่ และนายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม มีสาเหตุกับผู้ถูกร้องมาก่อน นายโอภาส อรุณินท์ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นกลาง และให้ข่าวต่อสาธารณะนั้น ทำให้ผู้ถูกร้องเสียหาย

ศาลรัฐธรรมนูญออกนั่งพิจารณารับฟังคำชี้แจงพยานบุคคลของฝ่ายผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง ตลอดจนพยานหลักฐานของทั้งสองฝ่ายที่ยกขึ้นอ้างอิงประกอบแล้ว ได้ความดังนี้

ผู้ร้อง โดยนายก้านรงค์ จันทิก ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ร้อง เบิกความเป็นพยาน และอ้างเอกสารที่เกี่ยวข้อง และแถลงปิดคดีโดยยืนยันตามคำร้องว่า

๑) ผู้ถูกร้องเข้าดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ เป็นการดำรงตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติความหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการการเมือง ด้วยว่า รัฐมนตรีเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ถูกร้องจึงอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๒) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศใช้บังคับ ผู้ถูกร้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องยื่นบัญชี ฯ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ป. ซึ่งทำหน้าที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จัดส่งแบบแสดงรายการทรัพย์สิน ฯ พร้อมทั้งคำอธิบายการกรอกแบบรายการไปให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จะมีข้อความตามที่รัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ คำอธิบายการกรอกแบบอีกสองครั้ง ไม่ได้มีความแตกต่างกันในสาระสำคัญ เป็นเพียงการอธิบายความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) ผู้ร้องมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ กรณีของผู้ถูกร้องนั้น เป็นการแต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๕ (๑๒) เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามหมวด ๓ ถ้าดำเนินการแล้วพบว่า มีข้อความเป็นเท็จ จึงจะแจ้งให้ผู้ถูกร้องมาชี้แจง และถ้าตรวจสอบว่า มีการจงใจปกปิดข้อเท็จจริงหรือยื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความเป็นเท็จแล้วรายงานผู้ร้อง ถ้าผู้ร้องมีมติเห็นด้วย ต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ นี้ มิใช่กระบวนการตั้งคณะกรรมการตามหมวด ๔

๔) การตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ไม่ได้ตรวจสอบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่การตรวจสอบเป็นเพียงเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาหาเหตุจงใจในการปกปิดไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ๑ เท่านั้น

๕) การตรวจสอบบัญชี ๑ ไม่ได้แยกกรณีแจ้งเท็จ กับกรณีปกปิดออกจากกัน แต่ถ้าผู้ร้องตรวจพบว่า เป็นการยื่นบัญชี ๑ ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง อาจเป็นการยื่นเท็จ หรืออาจเป็นการปกปิด หรืออาจเป็นทั้งแจ้งเท็จและปกปิดได้

๖) กรณีการโอนหุ้นของบริษัท อินโฟลิกส์ ๑ เมื่อพบว่า เอกสารของบริษัท ๑ ผิดพลาดและมีการแก้ไขที่กรมทะเบียนการค้าหลังจากที่ส่งเรื่องมาศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ผู้ร้องก็ไม่ได้ใส่ใจเรื่องนี้

๗) การตรวจสอบการโอนหุ้นของบริษัทต่าง ๆ นั้น จะเรียกมาสอบถามเฉพาะกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ดำเนินการตรวจสอบแล้ว ได้ข้อเท็จจริงว่าไม่ตรงกับบัญชี ๑ ที่ยื่น

๘) บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ พิจารณาจากคำให้การของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องที่ไว้ไว้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ว่า นายสุรเชียร ๑ กรรมการบริหารของบริษัท เอส ซี แอสเสท ๑ ไปติดต่อขอซื้อหุ้นของบริษัท ๑ ใช้เงินส่วนตัวของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องซื้อ และใช้ชื่อนายชัยรัตน์ ๑ นางสาวบุญชู ๑ และนายวิชัย ๑ เป็นผู้ถือหุ้น ผู้ถูกร้องได้ให้สัมภาษณ์นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๒ สรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องจ่ายเงินค่าซื้อสนามกอล์ฟของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ เป็นเงิน ๕๐๐ ล้านบาท คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ พิจารณาว่า การซื้อหุ้นบริษัทนี้ ดำเนินการเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ เดือนธันวาคม ๒๕๕๑ ให้สัมภาษณ์นายเจิมศักดิ์ ๑ เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๒ แสดงว่า ผู้ถูกร้องรู้อยู่ตลอดเวลาว่า หุ้นบริษัทนี้จะต้องแสดงไว้ในบัญชี ๑ ที่ยื่น

๙) การโอนลอยหุ้น อาจมีได้ ๓ กรณี คือ กรณีที่ขายหุ้นให้ผู้ซื้อซึ่งชำระเงินแล้ว ผู้ขายก็สลักหลังใบหุ้นเพื่อให้ผู้ซื้อไปโอนหุ้นเป็นชื่อของผู้ซื้อเอง กรณีที่เจ้าของหุ้นจะไม่อยู่เป็นเวลานาน แล้วได้

โอนลอยให้บุคคลอื่นเพื่อขายหุ้นให้ในระหว่างที่ตนไม่อยู่ และเป็นการโอนหุ้นให้บุคคลอื่นถือหุ้นไว้แทน ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าต้องให้บุคคลเหล่านั้นลงลายมือชื่อโอนลอยกลับมา เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการโกงกันในภายหลังได้ กรณีนี้ แม้ผู้ถือหุ้นแทนตายแล้ว ก็ยังมีการโอนกันได้

๑๐) การตรวจสอบบัญชีธนาคารของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง จะตรวจสอบว่า ณ วันที่ยื่นมีทรัพย์สินตรงหรือไม่ เมื่อมีการขายหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทน แล้วเอาเงินมาเข้าบัญชีกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง เป็นการแสดงถึงความบริสุทธิ์ว่า ทำไมจึงไม่แสดงหุ้นของตัวเองให้ชัดเจน แต่กลับเอาไปฝากไว้ในชื่อของบุคคลอื่น

๑๑) หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ฉบับวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ระบุชื่อนายชัยรัตน์ ๑ นางสาวดวงตา ๑ และนางสาวบุญชู ๑ เป็น ๑ ใน ๒๐๐ อันดับของเศรษฐีไทยในหุ้นตลาดไทย ซึ่งเป็นบุคคลในบ้านตนเองถือหุ้นไว้แทนกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง แสดงว่าผู้ถูกร้องต้องทราบเรื่องนี้ดี

ในการนำสืบของฝ่ายผู้ร้องได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือของคุณหญิงปรีญา ๑ ต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยว่า คุณหญิงปรีญา ๑ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการทั้งสามบริษัทแล้ว นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ได้ชี้แจงโดยยื่นเป็นคำแถลงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าไม่เคยมีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกร้อง เมื่อครั้งผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี นายวิรัตน์ ๑ ได้พาผู้ได้บังคับบัญชาไปพบผู้ถูกร้อง เป็นการแสดงถึงการระลึกถึง และนายโอภาส ๑ ได้ชี้แจงโดยยื่นเป็นคำแถลงต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วยว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทุกคน ได้กระทำไปตามหน้าที่ตามกฎหมายด้วยความเป็นกลาง ส่วนการให้ข่าวนั้น เพราะไม่สามารถหลบหลีกนักข่าวได้ และข่าวนั้นมิได้เป็นการวินิจฉัยล่วงหน้า

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของตน และ/หรือกลุ่มสมรสที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นในการยื่นบัญชีทั้ง ๓ ครั้ง เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่ง มีมูลค่า ๒,๓๗๑,๗๒๖,๓๗๑ บาท เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ กรณีพ้นจากตำแหน่ง มีมูลค่า ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๕๗ บาท และเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี มีมูลค่า ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๓ บาท

ผู้ถูกร้อง โดยทนายความซึ่งรับมอบอำนาจ อ้างพยานบุคคลเข้าสืบ ๒๐ คน แต่นำเข้าเบิกความเพียง ๒ คน คือ นายประสิทธิ์ ดำรงชัย และนายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ส่วนที่เหลือนั้น คือ ผู้ถูกร้อง คุณหญิงพจมาน ๑ นายบรรณพจน์ ๑ นางกาญจนาภา ๑ นางกมลวัน ๑ นายสุรเชียร ๑ นายศักรินทร์ ร่วมรังษี นายวิโรจน์ นवलแห นายสุวิทย์ มาไพศาลสิน ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้

นำพยาน คือ คุณหญิงพจมาน ฯ นายบรรณพจน์ ฯ นายศักรินทร์ ฯ นายวิโรจน์ ฯ นายสุวิทย์ ฯ และนายสุรศักดิ์ ฯ ที่ให้การเป็นหนังสือมาให้ผู้ร้องชก้านตามที่ผู้ร้องขอ ศาลได้บันทึกไว้ในรายงานการพิจารณาแล้ว

ทนายผู้ถูกร้องนำ นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ เข้าเบิกความยืนยันตามคำให้การเป็นหนังสือที่ยื่นต่อศาลไว้แล้วว่า การโอนลอยหุ้น เป็นการโอนหุ้นโดยที่ผู้โอนลงลายมือชื่อของตนในใบโอนหุ้นแต่เพียงฝ่ายเดียว แล้วมอบใบโอนหุ้นนั้นให้แก่ผู้รับโอนลอย จะระบุชื่อของผู้รับโอนในภายหลังตามที่เห็นสมควร ถือว่าได้สละสิทธิ์ในความเป็นเจ้าของหุ้นที่โอนลอยไปแล้ว จากนั้นทนายผู้ถูกร้องได้นำนายประสิทธิ์ ดำรงชัย กรรมการ ป.ป.ช. เบิกความต่อศาลในฐานะพยานผู้ถูกร้อง พยานเบิกความทำนองเดียวกันกับที่ได้ขอให้บันทึกไว้ในคำร้อง สรุปได้ว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ต้องพิจารณาเหตุจงใจว่า จงใจไม่ยื่น หรือจงใจยื่นเท็จหรือปกปิด จะทำให้การตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินและหนี้สินว่าผู้ยื่นบัญชี ฯ มีทรัพย์สินและหนี้สินต้องยื่นเป็นจำนวนเท่าใด ผู้ยื่นยอมรับหรือไม่ว่าทรัพย์สินและหนี้สินนั้น เป็นของตน ของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ มีการยื่นบัญชี ฯ หรือไม่ยื่นบัญชี ฯ โดยจงใจ หรือยื่นเป็นเท็จโดยจงใจหรือไม่ หรือมีการปกปิดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือไม่ พยานได้เบิกความโดยอ้างเหตุผลและข้อเท็จจริงหลายกรณี เช่น

คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้ทำการตรวจสอบว่า ทรัพย์สินทั้งหมดของผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตร มีอยู่เท่าไร เฉพาะหุ้นนั้นผู้ถูกร้องยอมรับว่า เป็นของคู่สมรส และผลการตรวจสอบไม่ปรากฏว่ามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ส่วนการพิจารณาว่าจงใจไม่ยื่นหรือไม่ มีการยื่นบัญชี ฯ ทั้ง ๓ ครั้ง ไม่มีปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ว่า ข้อความส่วนใดเป็นเท็จ ส่วนใดเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ

หุ้นที่อยู่ในชื่อบุคคลอื่นเป็นของคู่สมรสทั้งหมด เพราะผู้ถูกร้องได้โอนลอยให้คู่สมรสแล้ว การไม่แจ้ง เป็นเรื่องของความเข้าใจความหมายของคำว่า “ทรัพย์สิน” คลาดเคลื่อน โดยเข้าใจว่าไม่ต้องแจ้งหุ้นที่โอนไปใช้ชื่อบุคคลอื่น

เมื่อผู้ถูกร้องทราบว่า มีหุ้นของคู่สมรสที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นที่ต้องแจ้งในรายการทรัพย์สินด้วย ก็รีบแจ้งเพิ่มเติม และระหว่างที่มีการตรวจสอบผู้ร้องไม่ควรให้ข่าวเพราะจะทำให้เสียหายแก่ผู้ถูกร้อง

นอกจากนี้ ปัจจุบันยังน่าระบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาใช้อยู่ เพราะพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๓๐ บัญญัติไว้ว่า ในระหว่างยังไม่มีระเบียบที่ออกใช้บังคับกับเรื่องการตรวจสอบทรัพย์สิน ก็อนุโลมใช้ระเบียบที่มีอยู่มาใช้ก่อน ซึ่งตามระเบียบนี้ การตรวจสอบกับการได้สวนแตกต่างกัน แยกกันคนละหมวด

ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ประมาณปี ๒๕๓๕ ก่อนจะเข้ามาทำงานการเมืองผู้ถูกร้องทยอยโอนหุ้นที่ถืออยู่ในบริษัทต่างๆ ให้คู่สมรส โดยวิธีการโอนลอยและส่งมอบใบหุ้นให้ไป ผู้ถูกร้องโอนหุ้นให้เป็นสิทธิเด็ดขาดให้แก่คู่สมรสไปแล้ว ส่วนคู่สมรสจะไปดำเนินการอย่างไรผู้ถูกร้องไม่ทราบ

การยื่นบัญชี ๑ ที่ผู้ถูกร้องถูกกล่าวหาครั้งที่ ๑ เป็นการยื่นในวันเดียวกันกับที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่ง คือวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ เพราะคณะรัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากนายกรัฐมนตรีลาออก ทรรศนะที่เป็นปัญหาตามคำร้องนั้น ผู้ถูกร้องและคู่สมรสมีอยู่ก่อนที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง แม้บางรายการจะได้มาภายหลังที่ได้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ก็ได้มาในช่วงที่ผู้ถูกร้องพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองแล้ว และเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจโดยสุจริตทั้งสิ้น จึงไม่มีเหตุที่จะต้องปกปิดหรือซ่อนเร้น และเมื่อทราบว่า มีทรัพย์สินบางรายการของคู่สมรสที่ไม่ได้แจ้งไว้ ก็รีบขออนุญาตแจ้งเพิ่มเติมก่อนที่คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ จะตรวจสอบเสร็จและแจ้งรวมถึงทรัพย์สินที่คณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ มิได้ให้ชี้แจงด้วย แต่ผู้ร้องไม่ได้นำคำขอของผู้ถูกร้องไปพิจารณา โดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจงก่อนลงมติ

ส่วนกรณีหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ ที่ผู้ถูกร้องเคยให้สัมภาษณ์นายเจิมศักดิ์ ๑ ว่า ซื้อจากนายเสนาะ ๑ ขณะนั้น ผู้ถูกร้องทราบจากคู่สมรสเพียงว่า นายสุรเชียร ๑ กรรมการผู้อำนวยการบริษัท เอส ซี แอสเสท ๑ เป็นผู้เจรจาซื้อในนามบริษัท ๑ จึงเข้าใจว่า บริษัท เอส ซี แอสเสท ๑ ที่ครอบครัวของผู้ถูกร้องและครอบครัวของนายบรรณพจน์ ๑ เป็นเจ้าของกิจการอยู่เป็นผู้ซื้อ ครั้นเมื่อทราบภายหลังว่า นายสุรเชียร ๑ ขอให้คู่สมรสผู้ถูกร้องซื้อไว้เองโดยใช้ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหุ้นแทน จึงขอแจ้งรายการทรัพย์สินเพิ่มเติมดังกล่าว

คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นคู่สมรสผู้ถูกร้อง ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือว่าเมื่อผู้ถูกร้องโอนลอยหุ้นให้พยานแล้วได้โอนให้บุคคลอื่นถือแทนโดยไม่เคยแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ และผู้ถูกร้องก็ไม่เคยสอบถามถึงการดำเนินการเกี่ยวกับหุ้นเลย เพราะไม่ใช่หุ้นของผู้ถูกร้องแล้ว สาเหตุที่ไม่มีรายการหุ้นในบัญชี ๑ ของผู้ถูกร้อง ไม่ได้เกิดจากการจงใจของผู้ถูกร้องหรือพยานเป็นเพราะการจัดทำบัญชี ๑ เนื่องจากเลขานุการของพยาน คือ นางกาญจนาภา ๑ เป็นผู้ทำบัญชี ๑ เข้าใจผิดในแบบบัญชี ๑ และคำอธิบายว่าไม่ต้องแสดงทรัพย์สินซึ่งเป็นหุ้นของพยานที่ใช้ชื่อบุคคลอื่น ถ้าพยานทราบก็จะให้นางกาญจนาภา ๑ ลงในบัญชีด้วย ครั้นเมื่อทราบภายหลังก็รีบรวบรวมส่งมอบให้นางกมลวัน ๑ เลขานุการของผู้ถูกร้องดำเนินการต่อไป กรณีหุ้นบริษัท อินโฟลิ้งค์ ๑ ผู้ร้องก็ยอมรับขณะเปิดความต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ข้อมูลที่ผู้ร้องอ้างข้างต้นเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

สำหรับบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ จำกัด นั้น พยานมอบหมายให้นายสุรเชียร กรรมการผู้อำนวยการของกลุ่มบริษัท แอสเสท จำกัด ไปเจรจากับผู้บริหารของบริษัท อัลไพน์ เรียวเอสเตท จำกัด ในฐานะที่เป็นเจ้าของสนามกอล์ฟ อัลไพน์ จำกัด แต่นายสุรเชียร เห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการเจรจาหนี้สินของบริษัท อัลไพน์ เรียวเอสเตท จำกัด นายสุรเชียร จึงแนะนำให้พยานเป็นผู้ซื้อเองเพื่อแก้ปัญหากรณีผู้ขายมีภาระหนี้สิน พยานตกลงซื้อโดยให้ผู้อื่นถือหุ้นแทน ผู้ถูกร้องไม่ทราบความเปลี่ยนแปลงและไม่ทราบมาก่อนการยื่นบัญชี ว่าพยานซื้อหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ จำกัด ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาจะแอบแฝง หรือมีความประสงค์จะปกปิดแต่อย่างใด

กรณีบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด บริษัท เทเลอินโฟมีเดีย จำกัด และบริษัท เพจเจอร์เซลล์ จำกัด พยานนำหุ้นที่ผู้ถูกร้องโอนลอยให้พยานและได้ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือหุ้นแทนดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกร้องไม่รู้ เพราะเป็นการนำหุ้นเหล่านั้นไปขายในตลาดหลักทรัพย์บ้าง โอนโดยใช้ชื่อบุคคลอื่นถือไว้แทนบ้าง ส่วนการที่พยานโอนหุ้นบริษัท ชินวัตร คอมพิวเตอร์ จำกัด ที่ใช้ชื่อนางสาวดวงดา มีชื่อถือไว้แทนให้กับนายบรรณพจน์ พี่ชาย ๔.๕ ล้านหุ้น เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

พยานไม่ได้มีเจตนาหรือจงใจปกปิดรายการหุ้นที่ใช้ชื่อบุคคลอื่นถือแทน เงินที่ใช้ในการซื้อหรือขายหุ้น รวมทั้งเงินปันผล จะนำเข้าไปบัญชีเงินฝากของพยานโดยเลขานุการของพยานได้แสดงบัญชีเงินฝากนี้ไว้ในแบบบัญชี ต่อผู้ถูกร้องทุกครั้ง

เมื่อพยานทราบว่า นางกาญจนาภา ไม่ได้แจ้งรายการทรัพย์สินเป็นหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทน จึงให้รวบรวมส่งให้เลขานุการส่วนตัวผู้ถูกร้องเพื่อแจ้งเพิ่มเติม โดยยื่นก่อนที่คณะกรรมการตรวจสอบ และผู้ร้องมีคำวินิจฉัย ซึ่งสามารถยื่นได้ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒๓/๒๕๕๓ แต่ผู้ร้องมิได้พิจารณาการยื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใดทั้งที่ขณะนั้นเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินในชั้นตอนปกติไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาต่อผู้ถูกร้อง

นางกาญจนาภา หงษ์เหิน เลขานุการส่วนตัวของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง ยื่นคำให้การเป็นหนังสือว่า พยานได้รับมอบหมายให้นำเอกสารการโอนหุ้นให้ผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อโอนหุ้นในลักษณะโอนลอย และตั้งแต่โอนลอยแล้วพยานไม่เคยเห็นผู้ถูกร้องเข้ามาเกี่ยวข้องหรือรับรู้การดำเนินการเกี่ยวกับหุ้น

พยานได้รับมอบหมายให้รวบรวมทรัพย์สินและหนี้สินในส่วนของคู่สมรสผู้ถูกร้อง และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ส่งให้แก่นางกมลวัน เลขานุการส่วนตัวของผู้ถูกร้องเพื่อทำบัญชี พยานเข้าใจว่าหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทนไม่ต้องแสดงรายการในบัญชี เพราะแบบไม่ระบุและคำอธิบายการกรอกแบบก็ไม่ชัดเจน พยานรู้สึกเสียใจที่ความไม่รอบคอบของพยาน ทำให้ผู้ถูกร้องและคู่สมรสผู้ถูกร้องได้รับความเดือดร้อน

นางกมลวัน โชติกะพุกกะณะ เลขานุการส่วนตัวของผู้ถูกร้องยื่นคำให้การเป็นหนังสือในฐานะพยานของผู้ถูกร้องว่า พยานได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ พยานได้ประสานกับนางกาญจนาภา ฯ เลขานุการส่วนตัวของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง เพื่อรวบรวมทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง กลุ่มสมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะในการยื่นบัญชี ฯ ต่อผู้ร้อง พยานไม่เคยทราบว่า กลุ่มสมรสผู้ถูกร้องมีหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทน เมื่อมีข่าวทางสื่อมวลชนจึงมีการสอบถามปัญหาในครั้งนี เกิดจากความบกพร่องของนางกาญจนาภา ฯ ที่มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทน เพราะนางกาญจนาภา ฯ เข้าใจว่าไม่ต้องแสดงรายการ

นอกจากนี้ยังมีคำให้การเป็นหนังสือของ นายบรรณพจน์ ดามาพงศ์ นายสุรเชียร จักรธรานนท์ กรรมการผู้อำนวยการกลุ่มบริษัท แอสเสท ฯ นายศักรินทร์ ร่วมรังษี หัวหน้าฝ่ายกฎหมายตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย นายวิโรจน์ นวลแข นายกสมาคมบริหารหลักทรัพย์ นายสุวิทย์ มาไพศาลสิน กรรมการผู้จัดการบริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริล ลินช์ ภัทร จำกัด

ข้อนำสืบของผู้ถูกร้องสรุปได้ความว่า ผู้ถูกร้องต้องการดำเนินการทางการเมือง จึงวางมือทางธุรกิจได้มอบอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและธุรกิจให้แก่คุณหญิงพจมาน ฯ ซึ่งเป็นกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องโดยเฉพาะเกี่ยวกับหุ้นบริษัทต่าง ๆ ผู้ถูกร้องได้โอนหรือสลักหลังใบหุ้นให้แก่กลุ่มสมรสเพื่อนำไปจัดการ ขณะยื่นบัญชี ฯ ทั้ง ๓ ครั้ง ผู้ทำบัญชี ฯ ได้จัดทำมาให้ผู้ถูกร้องลงชื่อและรับรอง ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าหุ้นที่ผู้อื่นถือไว้แทนกลุ่มสมรส เพราะกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งให้ทราบ นอกจากนี้ยังเกิดจากการเข้าใจสับสนในการทำบัญชี ฯ ด้วย ผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจแสดงบัญชี ฯ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ แต่อย่างใด

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในประการแรกว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องเรื่องนี้ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ คงเป็นรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” ได้ความว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ ขณะดำรงตำแหน่ง รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้บังคับมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้เป็นคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ต่อไป เทียบเคียงได้กับคำวินิจฉัยที่ ๑๐/๒๕๕๓ และ ๒๗/๒๕๕๓ ของศาลรัฐธรรมนูญว่า ให้ถือว่าวันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ คือวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง (๑) นายกรัฐมนตรี (๒) รัฐมนตรี (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๔) สมาชิกวุฒิสภา (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น (๖) ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” และ วรรคสอง บัญญัติว่า “บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนา หลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย”

พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญนี้ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคหนึ่ง (๒) มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน ของคู่สมรส และของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ กำหนดไว้ ซึ่งมาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๒๕๑ ให้แสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว และต้องยื่นภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่เป็นกรเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- (๒) ในกรณีที่เป็นกรพ้นจากตำแหน่ง ให้ยื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕๑ ซึ่งได้ยื่นบัญชีไว้แล้วตายในระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือก่อนยื่นบัญชีหลังจากพ้นจากตำแหน่ง ให้ทายาทหรือผู้จัดการมรดกยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นตาย ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตาย”

และวรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งพ้นจากตำแหน่ง นอกจากต้องยื่นบัญชีตาม (๒) แล้ว ให้มีหน้าที่ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีด้วย”

พิจารณาแล้ว นอกจากผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ ตามมาตรา ๒๕๑ แล้วจะต้องยื่น ให้ทันตามกำหนดเวลาตามมาตรา ๒๕๒ ด้วย จากข้อเท็จจริงที่น่าสืบรับกันได้ความว่า ผู้ถูกร้องยื่น บัญชี ฯ ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นเวลาภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับ ตำแหน่ง (๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ - ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐) ยื่นครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม

๒๕๕๐ ซึ่งเป็นเวลาภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง (๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ - ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐) และยื่นครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งเป็นเวลาหนึ่งปี ซึ่งเป็นการยื่นบัญชี ๑ ภายในระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ กำหนด แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ถูกร้องเข้าใจบทบัญญัติรัฐธรรมนูญดีว่า มีหน้าที่ต้องยื่น และผู้ถูกร้องได้ยื่นตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จะฟังว่าผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ โดยผู้ถูกร้องไม่มีหน้าที่ต้องยื่นหาได้ไม่

เกี่ยวกับคำร้องเรื่องนี้ได้ความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ มีการตรวจสอบบัญชี ๑ ของผู้ถูกร้องที่ยื่นครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ และได้ส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นการรับรองการตรวจบัญชี ๑ แล้วทั้ง ๒ ครั้ง สำหรับบัญชี ๑ ที่ยื่นครั้งที่ ๓ นั้น ขณะที่กำลังตรวจสอบอยู่นั้น ได้มีว่าที่ร้อยตรี เสี่ยม บุญบาน ร้องขอให้ตรวจสอบว่าเป็นการยื่นบัญชี ๑ ไม่ถูกต้อง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและเอกสารประกอบให้ตรงตามความเป็นจริงเกี่ยวกับหุ้นที่อยู่ในความครอบครองของผู้อื่น ผู้ร้องจึงตั้งคณะกรรมการทำการตรวจสอบ ซึ่งมีคุณหญิงปรีญา ๑ เป็นประธานอนุกรรมการ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของบัญชี ๑ ที่ผู้ถูกร้องยื่นต่อผู้ร้องทั้ง ๓ ครั้ง ได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ รวม ๓ ครั้งด้วยกันคือ เมื่อวันที่ ๑๔ วันที่ ๒๔ และเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยยอมรับว่าได้แสดงรายการทรัพย์สินไม่ครบถ้วนเพราะเข้าใจผิดในการกรอกแบบและไม่ทราบว่ายังมีทรัพย์สินซึ่งเป็นหุ้นของกลุ่มสมรสที่ให้ผู้อื่นถือแทนอีก และขอยื่นเพิ่มเติม

คณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ได้สรุปผลการตรวจสอบแล้วเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ ทั้ง ๓ ครั้ง โดยไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินซึ่งเป็นของผู้ถูกร้อง ๖,๗๕๐ บาท ของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง เป็นหุ้น ๓ บริษัท และตัวสัญญาใช้เงินหนึ่งฉบับรวมมูลค่า ๖,๔๖๖,๗๕๕.๓๕ บาท ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ เห็นว่ามีมูลค่าเล็กน้อย ผู้ถูกร้องไม่ได้ตั้งใจปกปิดไม่แสดงรายการดังกล่าวในบัญชี ๑ ส่วนที่เป็นหุ้นและให้ผู้อื่นถือแทนไม่ได้แสดงรายการในบัญชี ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง มีมูลค่ารวม ๒,๓๗๑,๗๒๖,๓๗๑ บาท

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง มีมูลค่ารวม ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๕๗ บาท

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี มีมูลค่ารวม ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๓ บาท

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประชุมพิจารณาวินิจฉัยแล้ว มีมติด้วยคะแนนเสียง ๘ ต่อ ๑ โดย ๘ เสียงข้างมากเห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ ๑ ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง อีก ๑ เสียง คือ นายประสิทธิ์ ดำรงชัย มีความเห็นให้ยุติเรื่อง

พิจารณาแล้ว ตามที่ผู้ถูกร้องคัดค้านว่า ผู้ร้องไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๑ โดยต้องให้ผู้ถูกร้องชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก่อนนั้น เห็นว่าคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ ถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่แล้ว การชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ ก็ถือได้ว่าเป็นการชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่นกัน และผู้ถูกร้องได้ชี้แจงแล้วถึง ๓ ครั้ง คือวันที่ ๑๔ วันที่ ๒๔ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

ส่วนที่ผู้ถูกร้องคัดค้านว่า คุณหญิงปรีญา ฯ ไม่มีฐานะเป็นกรรมการ ป.ป.ช. เนื่องจากฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง เพราะไม่ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด และบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด ทั้งยังเป็นลูกจ้างทำบัญชีบุคคลให้บริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด และไม่ลาออกภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับเลือกจากวุฒิสภา

คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ยื่นคำชี้แจงโดยทำเป็นคำแถลงว่า ได้ลาออกจากรบริษัท วงศ์อมร จำกัด แล้ว เกี่ยวกับกรณีนี้ พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นเรื่องเดียวกันกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัย คำร้องของประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาที่ขอให้วินิจฉัยว่า คุณหญิงปรีญา ฯ กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง โดยไม่ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับเลือกจากวุฒิสภา ให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยวินิจฉัยว่า คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑-๓ เมษายน ๒๕๕๒ และเป็นเวลาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ชี้แจงด้วยว่าได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด และบริษัท อมรเกษม จำกัด แล้ว โดยมีหลักฐานตามหนังสือรับรองของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ว่าได้ลาออกตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเวลาภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับเลือกจากวุฒิสภา ส่วนการลงชื่อในบัญชีบุคคลของบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด นั้น ไม่ได้ลงชื่อในฐานะกรรมการบริษัท หรือลูกจ้างของบริษัทเพราะได้ลาออกจากการเป็นกรรมการโดยไม่ได้รับการแต่งตั้งให้กลับเป็นกรรมการโดยมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น จึงไม่ได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง

พิจารณาแล้ว คุณหญิงปรีญา ฯ ได้รับเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญจะต้องลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนหรือลูกจ้าง ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับเลือก ข้อเท็จจริงปรากฏตามหนังสือของสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครว่า สำนักงาน ฯ รับผิดชอบทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมรายการในทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการและออกหนังสือรับรองให้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ โดยที่หนังสือรับรองดังกล่าวเป็นหลักฐานของทางราชการ จึงเชื่อได้ว่า คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ลาออกจากบริษัท เกษมวารมย์ จำกัดจริงแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นเวลาภายในสิบห้าวันตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘วรรคสอง กำหนด

กรณีที่คุณหญิงปรีญา ฯ ไปลงชื่อในบัญชีชื่อบุคคลของบริษัท เกษมวารมย์ จำกัด นั้น เพราะเหตุผู้ทำบัญชีของบริษัทแจ้งให้คุณหญิงปรีญา ฯ ทราบว่าเป็นช่วงคาบเกี่ยวกันเนื่องจากเป็นกรรมการบริษัท ฯ ตั้งแต่ มกราคม ๒๕๕๒ ถึง เมษายน ๒๕๕๒ สามารถลงชื่อรับรองได้ จึงลงชื่อให้ไปแต่ไม่ได้ลงชื่อในฐานะกรรมการ เกี่ยวกับข้อเท็จจริงกรณีนี้ ได้ความจากคำเบิกความของผู้แทนกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ เคยมาเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญในคดีเรื่องคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณีนายประยุทธ์ มหากิจศิริ จงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๕/๒๕๕๔ ว่า การเข้าเป็นกรรมการของบริษัทจะต้องได้รับความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นหรือการจะเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วย และต้องนำไปจดทะเบียนภายในสิบวันนับแต่วันได้รับเลือก ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท มาตรา ๑๑๕๑ และมาตรา ๑๑๕๗ ดังนั้น เมื่อได้ความว่า คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ลาออกและดำเนินการทางทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ผู้ถูกร้องไม่มีข้อเท็จจริงให้เชื่อได้ว่า ที่ประชุมผู้ถือหุ้นบริษัท เกษมวารมย์ จำกัด มีมติให้ คุณหญิงปรีญา ฯ กลับเข้าเป็นกรรมการของบริษัทอีก ครั้นคุณหญิงปรีญา ฯ ปฏิเสธข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องจึงไม่มีน้ำหนักที่จะรับฟังได้ การที่คุณหญิงปรีญา ฯ ลงชื่อในบัญชีชื่อบุคคลว่ามีตำแหน่งเป็นกรรมการก็ไม่ทำให้คุณหญิงปรีญา ฯ มีฐานะเป็นกรรมการบริษัทโดยชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยหุ้นส่วนบริษัท ทั้งคุณหญิงปรีญา ฯ ก็ปฏิเสธอีกด้วยว่า ไม่ได้กระทำในฐานะลูกจ้าง เมื่อลาออกจากการเป็นกรรมการแล้วไม่เคยได้รับประโยชน์อื่นใดจากบริษัท ฯ และยังได้ความจากคุณหญิงวนิดา พูนศิริวงศ์ ว่าคุณหญิงปรีญา ฯ ไม่ได้เป็นลูกจ้างบริษัท ฯ กรณีนี้ ผู้ถูกร้องไม่มีพยานหลักฐานอื่นมาหักล้างได้ จึงต้องฟังว่าคุณหญิงปรีญา ฯ ไม่ได้เป็นลูกจ้างของบริษัท เกษมวารมย์ จำกัด ด้วย ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องกรณีนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ด้วยเหตุผลดังที่ได้พิจารณาแล้วจึงเห็นว่า คุณหญิงปรีญา ฯ ได้ลาออกจากกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด และบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับเลิกจากวุฒิสภา และไม่ได้เป็นลูกจ้างของบริษัท เกษมวนารมย์ จำกัด แล้ว โดยไม่ได้กระทำให้ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง เมื่อพิจารณาได้ความดังกล่าวข้างต้นจึงไม่มีความจำเป็นต้องพิจารณาว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๕ คน ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกแปดคน หรือไม่ และเห็นว่ามติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่คุณหญิงปรีญา ฯ ร่วมลงมติ เรื่องนี้ด้วยนั้น จึงชอบด้วยรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ฯ แล้ว

ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยต่อไปว่าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ใช้บังคับกับ ผู้ถูกร้องในกรณีเรื่องนี้ ได้หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดแล้วให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๕๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ปัญหาว่า คำว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ จะมีความหมายอย่างเดียวกับที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๒ หรือไม่ รัฐธรรมนูญ หมวด ๑๐ ว่าด้วยการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ ๑ เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินตั้งแต่ มาตรา ๒๕๔ ถึงมาตรา ๒๕๖ ได้บัญญัติขึ้นเพื่อเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่า ก่อนเข้ารับตำแหน่งมีทรัพย์สินเท่าใด พ้นจากตำแหน่งมีทรัพย์สินและหนี้สินเปลี่ยนแปลงอย่างไร ทั้งเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่พ้นจากตำแหน่งมีทรัพย์สินและหนี้สินเปลี่ยนแปลงมากขึ้นหรือลดลงอย่างไรอีกด้วย รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ บัญญัติว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีครบบ้างและให้ยื่นบัญชี ฯ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติให้ยื่นบัญชี ฯ เมื่อเข้ารับตำแหน่ง ๑ ครั้ง และเมื่อพ้นตำแหน่งอีก ๒ ครั้ง ก็แสดงว่าต้องใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่พ้นจาก

ตำแหน่ง หรือไม่มีตำแหน่งแล้ว โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ ยังได้กำหนดเวลาขึ้นภายหลังที่พ้นจากตำแหน่งแล้วจึงเป็นการสอดคล้องกันด้วยกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการให้มีการตรวจสอบอำนาจรัฐโดยการยื่นบัญชี ๑ กรณีดำรงตำแหน่งทางการเมืองถึง ๓ ครั้ง โดยกำหนดระยะเวลาให้ยื่นบัญชี ๑ ภายในสามสิบวันกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากตำแหน่งแล้วหนึ่งปีนั้น ผู้ยื่นจะยื่นบัญชี ๑ วันใดก็ได้ภายในสามสิบวันนั้น แม้จะพ้นจากตำแหน่งก่อนครบสามสิบวันก็ต้องยื่นบัญชี ๑ เพราะถือการเข้าดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งเป็นเกณฑ์การยื่นบัญชี ๑ ดังนั้น คำว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จะปรากฏว่าได้บัญญัติไว้หลายมาตราในรัฐธรรมนูญ แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๓๔ จะบัญญัติว่าให้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ก็ได้หมายความว่า จะหมายถึงผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดมีศักดิ์สูงกว่ากฎหมายอื่นเมื่อรัฐธรรมนูญบัญญัติอย่างไรก็ต้องถือตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ จึงเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นคำรวมซึ่งต้องหมายถึง ขณะดำรงตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่งแล้วด้วย

พิจารณาความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ที่บัญญัติถึงการลงโทษทางการเมืองไว้ด้วย โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันครบกำหนดขึ้นกรณีไม่ยื่นบัญชี ๑ หรือพ้นจากตำแหน่งเมื่อตรวจพบกรณียื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจพบก็ตาม นั้นหมายถึงขณะดำรงตำแหน่งไม่ยื่นบัญชี ๑ หรือยื่นด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริง แต่ถ้าตรวจพบเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วก็ไม่ต้องให้พ้นจากตำแหน่งเพราะไม่มีตำแหน่งให้ต้องพ้นอยู่แล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจพบว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้นมีทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้นผิดปกติ หรือร่ำรวยผิดปกติก็สามารถส่งเรื่องไปให้อัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๔ ได้ แต่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ยังคงบัญญัติไว้เป็นการห้ามทางการเมืองอีกด้วยว่า ถ้าตรวจพบว่าจงใจไม่ยื่นบัญชี ๑ หรือตรวจพบว่ายื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง กรณีดังกล่าวนี้ ย่อมหมายความว่า ถ้าปรากฏขณะดำรงตำแหน่งและศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า กระทำการฝ่าฝืนตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ต้องย้อนให้มีผลเป็นการพ้นตั้งแต่วันครบกำหนดขึ้นแล้วไม่ยื่น หรือมีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจพบ แต่ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ก็สามารถนับระยะเวลาตั้งแต่วันพ้นจากตำแหน่งในคราวที่มีการยื่นบัญชี ๑ และมีปัญหาที่ต้องเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาดนั้นเป็นต้นไป ไม่ว่าจะเป็นพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออก ยุบสภา ถูกถอดถอน ครบวาระ หรือด้วยเหตุผลใดก็ตาม ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘/๒๕๕๔

ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว จึงเห็นว่าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ใช้บังคับกับผู้ถูกร้อง ในกรณีเรื่องนี้ได้

เมื่อได้ความว่าตามที่ได้พิจารณาข้างต้นแล้วว่า ผู้ร้องได้ทำการตรวจสอบบัญชี ๑ ที่ผู้ถูกร้อง ยื่นไว้ ได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้ง ๕ คนไม่ได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง (๓) และวรรคสอง และมีมติเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๑ มาตรา ๒๓ ว่าผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง จึงเสนอคำร้อง ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคสอง

พิเคราะห์แล้ว จึงวินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องเรื่องนี้ได้

การที่ผู้ถูกร้องกล่าวหาผู้ร้องว่า กรณีมีผู้ร้องเรียนขอให้ถอดถอน นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกจากตำแหน่งก่อนกรณีของผู้ถูกร้อง แต่ผู้ร้องกลับดำเนินการกับผู้ถูกร้องก่อนก็ดี การที่ผู้ร้องไม่ดำเนินคดีกับนายชวน ๑ และนายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นกรณียื่นบัญชี ๑ ไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกันกับกรณีของผู้ถูกร้อง เป็นการไม่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้องนั้น เห็นว่าเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องย่อมแล้วแต่เหตุผลเป็นเรื่อง ๆ ไป หากเห็นว่าผู้ร้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบแล้ว ก็สามารถดำเนินคดีกับผู้ร้องได้ โดยเฉพาะกรณีของนายชวน ๑ และนายบัญญัติ ๑ ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น ในคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพราะมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ให้ยุติเรื่อง จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ร้อง ตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจไว้ โดยเฉพาะไม่มีปัญหามาสู่ศาลรัฐธรรมนูญ จึงไม่มีข้อเท็จจริงที่จะเปรียบเทียบว่าไม่เป็นธรรมอย่างไร

กรณีผู้ร้องไม่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องชี้แจง และไม่เรียกเอกสารจากบุคคลภายนอกมาประกอบการพิจารณาเห็นว่า ถ้าผู้ร้องเห็นว่าพยานหลักฐานเป็นการเพียงพอแก่การพิจารณาวินิจฉัยแล้ว ก็ชอบที่จะกระทำได้ เรื่องนี้ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ๑ แล้วถึง ๓ ครั้ง และยังสามารถสอบปากคำพยานของผู้ถูกร้องและผู้เกี่ยวข้องตามที่ผู้ถูกร้องขอร้องด้วยก็เท่ากับว่าผู้ร้องได้ให้โอกาสเสมือนว่าได้ชี้แจงต่อผู้ร้องเช่นกัน

การที่มีการให้ข่าวแก่สื่อและสาธารณชนว่า ผู้ถูกร้องประวิงเวลานั้น เห็นว่าถ้าผู้ร้องพิจารณาถึงเหตุ ในการขอผิดผ่อนว่าไม่ใช่เหตุสมควรก็ได้ และนายโอภาส ๑ ได้ยื่นคำแถลงว่าไม่อาจหลีกเลี่ยงสื่อที่มาคอย ทำข่าว เมื่อถูกถามก็ตอบไปตามที่เห็นสมควรและตามความเป็นจริง ไม่ได้มุ่งประสงค์ให้เกิดความเสียหายแก่ ผู้ใด และไม่ได้มีความเห็นเป็นการวินิจฉัยล่วงหน้า พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นอำนาจที่กระทำได้โดยชอบ

การที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. นำเรื่องของผู้ถูกร้องขึ้นพิจารณาก่อนเรื่องอื่นที่จัดวาระการประชุมไว้เห็นว่าไม่มีระเบียบหรือกฎเกณฑ์ใดห้ามมิให้กระทำดังกล่าวได้และที่มีการกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีคุณหญิงปรีญา ฯ พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และนายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม เป็นกรรมการบริษัท และเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน เป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๘ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่กรรมการ ป.ป.ช. ได้ แต่ไม่มีการตรวจสอบก่อนนั้น เห็นว่าเป็นดุลพินิจของประธานกรรมการและกรรมการอื่นจะพิจารณาว่ารับฟังได้หรือไม่ ถ้าหากเห็นว่า รับฟังไม่ได้หรือตรวจสอบแล้วเชื่อว่าไม่ได้เป็นกรรมการบริษัทตามที่กล่าวหาที่ไม่มีเหตุที่จะห้ามมิให้ปฏิบัติหน้าที่ กรณีดังกล่าวเมื่อเชื่อว่า กรรมการ ป.ป.ช. ทุกคนไม่ได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ ก็ต้องให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้

การที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คัดค้านในลักษณะว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. และเลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้การสนับสนุนพรรคการเมืองอื่นซึ่งเป็นผู้ต่อสู้ของพรรคผู้ถูกร้องก็เป็นเพียงกล่าวลอยๆ ไม่มีหลักฐานใดมาพิสูจน์ให้เห็นได้ว่า การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีพฤติการณ์ตามที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นอ้างได้ โดยเฉพาะนายกล้าณรงค์ จันทิก มิใช่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. มีสถานะเป็นเพียงเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจที่จะบันดาลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งมีถึง ๕ คน กระทำการอันเป็นการให้คุณให้โทษผู้ใดได้ แม้ออนดำเนินกระบวนการพิจารณาในการออกนั่งพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ก็กระทำในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มิได้มีอำนาจเป็นการเฉพาะแต่อย่างใด ข้อเท็จจริงจะเป็นอย่างไรก็ตามก็ไม่ถึงกับเป็นเหตุให้ผู้ถูกร้องหลุดพ้นข้อกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ อีกเช่นกัน เพราะปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกร้องก็ยอมรับว่ายื่นบัญชี ฯ ไม่ครบถ้วนจริง จึงฟังไม่ได้ว่าเป็นการกลั่นแกล้ง

ที่ผู้ถูกร้องโต้แย้งว่าคำร้องของผู้ร้องแสดงรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เป็นคำกล่าวลอยๆ ไม่สามารถแยกแยะให้ชัดเจนนั้น ปรากฏตามคำร้องมีรายละเอียดว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินไม่ครบถ้วนโดยผู้ถูกร้องรู้ว่ายังมีทรัพย์สินอื่นอีกจึงเป็นการปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ เช่นนี้ย่อมเข้าใจคำร้องอันเป็นข้อกล่าวหาตามรัฐธรรมนูญได้แล้ว ซึ่งเป็นกรณีหนึ่งขององค์ประกอบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ แม้คำขอหรือคำร้องจะกล่าวหาด้วยว่าผู้ถูกร้องแสดงรายการทรัพย์สินอันเป็นเท็จด้วยนั้น บางกรณีอาจแยกไม่ออกว่านอกจากจะปกปิดแล้วอาจรวมถึงการแจ้งเป็นเท็จด้วยได้ เช่น การแจ้งไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งอาจมีการปกปิดความจริงไว้ด้วยก็ได้เช่นกัน พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องได้บรรยายไว้ชัดเจนว่าเป็นการปกปิดหน้าที่ให้ผู้อื่นถือแทนไว้จะเป็นกรณีเดียวหรือหลายกรณีก็ถือว่าเป็นที่เข้าใจข้อกล่าวหาได้แล้ว

การที่ผู้ร้องตรวจสอบการยื่นบัญชีของผู้ถูกร้องในครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ แล้วโดยไม่ได้ทักท้วงนั้น มิได้หมายความว่าผู้ร้องรับรองความถูกต้องของการแสดงรายการทรัพย์สิน ที่ไม่ปรากฏในบัญชีด้วย แต่ถ้าได้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมภายหลังเป็นอย่างอื่นก็สามารถตรวจสอบได้เพราะไม่มีบทบัญญัติใดกำหนด ระยะเวลาการตรวจสอบไว้

ตามที่ผู้ถูกร้องต่อสู้ในประเด็นที่ว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ให้มีการยื่นบัญชีก็เพื่อมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่กระทำการโดยทุจริตหรือแสวงหาผลประโยชน์ อันมิชอบด้วยกฎหมาย แต่กรณีของผู้ถูกร้องทรัพย์สินต่าง ๆ ผู้ถูกร้อง คู่สมรส และบุตร เป็นทรัพย์สินที่มีอยู่จริงโดยชอบด้วยกฎหมายและมีอยู่ก่อนเข้าดำรงตำแหน่งทางการเมือง จึงไม่มีเหตุที่จะปกปิด ข้อเท็จจริงนั้น พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้แสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชี ฯ แสดงให้เห็นได้ว่า ทรัพย์สินนั้นจะได้อามาโดยสุจริตหรืออย่างไร วันยื่นบัญชีมีอยู่เท่าใดก็ต้องแสดงไว้ในบัญชีทั้งสิ้น ประเด็นนี้ กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้ง ข้อต่อสู้ ของผู้ถูกร้องจึงรับฟังไม่ได้

ส่วนที่ผู้ถูกร้องคัดค้านว่า การกระทำของผู้ร้องเกินอำนาจหน้าที่ เช่น ตรวจสอบว่าผู้ถูกร้อง กระทำผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฯ หรือไปตรวจสอบเรื่องการ เสียภาษีจากการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น พิจารณาแล้วเมื่อผู้ร้องทำการตรวจสอบบัญชี ฯ เพื่อหาสาเหตุว่า เหตุใดผู้ถูกร้องจึงไม่แสดงรายการทรัพย์สินให้ครบถ้วน กรณีนี้เป็นเรื่องของหุ้นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ก็จำเป็นที่จะต้องหาเจตนาของผู้ถูกร้อง ถึงเหตุที่ไม่แจ้งถึงหุ้นที่ให้ผู้อื่นถือแทน อาจมีเจตนาแอบแฝงได้ นอกจากนี้ เมื่อการตรวจสอบเกี่ยวข้องไปถึงการโอนขายหุ้น อาจนำมาซึ่งการหลีกเลี่ยงภาษีก็สามารถตรวจสอบ เพื่อหาเจตนาแต่ไม่ได้หมายความว่า ผู้ร้องจะกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องกระทำผิดเพียงตรวจสอบเพื่อหาสาเหตุ ของการไม่แจ้งหรือแสดงรายการทรัพย์สิน จึงเห็นว่า ผู้ร้องมีอำนาจกระทำได้

ได้พิจารณาประเด็นข้อต่อสู้คัดค้านคำร้องของผู้ถูกร้องแล้วเห็นว่า มีหลายประเด็นไม่เป็นสาระ แก่การวินิจฉัย และอีกหลายประเด็น ไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ซึ่งไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยให้

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการที่สามว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบตามคำร้อง หรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดไม่ยื่นบัญชี ฯ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ หรือยื่นแต่แสดงรายการทรัพย์สินหรือเอกสารประกอบ อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย ตามข้อเท็จจริงที่ผู้ถูกร้องนำสืบได้ความว่า ในชั้นตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ นั้น

ปรากฏว่าผู้ถูกร้องไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง มีมูลค่า ๖,๗๕๐ บาท และของกลุ่มสมรส มีมูลค่า ๖,๔๖๖,๗๕๕.๓๕ บาท ซึ่งผู้ร้องเห็นมีมูลค่าเพียงเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าทั้งหมด ไม่ทำให้ผู้ถูกร้องได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์แต่อย่างใด จึงมีมติว่าผู้ถูกร้องไม่ได้จงใจปกปิดไม่แสดงรายการทรัพย์สินดังกล่าวทั้ง ๓ ครั้ง แต่ที่ผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินของตน และ/หรือกลุ่มสมรสที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่นหลายคน ทั้ง ๓ ครั้ง นั้น ผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่ง ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ทรัพย์สินที่ไม่ได้แสดงรายการของกลุ่มสมรส มีมูลค่า ๒,๓๗๑,๗๒๖,๓๗๑ บาท

ครั้งที่ ๒ กรณีพ้นจากตำแหน่ง ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ ทรัพย์สินที่ไม่ได้แสดงรายการของกลุ่มสมรส มีมูลค่า ๑,๕๒๓,๑๕๗,๖๕๗ บาท

ครั้งที่ ๓ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ยื่นเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑ ทรัพย์สินที่ไม่ได้แสดงรายการของกลุ่มสมรส มีมูลค่า ๖๔๖,๕๘๔,๓๘๓ บาท

คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ได้ให้ผู้ถูกร้องชี้แจง ผู้ถูกร้องได้ยื่นคำชี้แจง รวม ๓ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

พิจารณาตามคำชี้แจงของผู้ถูกร้องในชั้นคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ทั้ง ๓ ครั้ง เป็นการยอมรับว่าไม่ได้แสดงรายการทรัพย์สินซึ่งเป็นหนี้ที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ตรวจสอบจริง และได้ขอยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ โดยมีรายละเอียดเป็นทรัพย์สินที่ไม่ได้แสดงรายการมากกว่ารายการที่คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ ตรวจสอบ

ผู้ถูกร้องชี้แจงด้วยว่า ไม่มีเจตนาปกปิด เพราะไม่ทราบและเกิดจากการเข้าใจผิดของผู้ทำบัญชี ฯ จึงขอยื่นเพิ่มเติม แต่คณะกรรมการตรวจสอบ ฯ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าผู้ถูกร้องยอมรับว่ามีทรัพย์สินที่ให้อื่นถือแทน แต่ไม่นำมาแสดงถือว่ามีเจตนาปกปิดแล้ว จึงเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องต่อสู้คัดค้านในประเด็นนี้ว่าการยื่นบัญชี ฯ ครั้งแรกและครั้งที่สองนั้น นางกมลวัน ฯ เลขานุการส่วนตัวของผู้ถูกร้องเป็นผู้รวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้ถูกร้อง และทำบัญชี ผู้ถูกร้องทราบภายหลังว่าเป็นการเข้าใจผิดเพราะคำแนะนำการกรอกแบบของเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ทำหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ไม่ชัดเจนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะแสดงมีอย่างไรบ้าง อะไรต้องแสดง อะไรไม่ต้องแสดง แม้จะมีระเบียบอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ออกมาใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ก็ยัง

ไม่ชัดแจ้งอีก ต่อมาจึงมีคำอธิบายการยื่นบัญชี ฯ และการกรอกรายการในบัญชี ฯ ซึ่งออกตามประกาศ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง แบบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยกำหนดว่าทรัพย์สินอะไรบ้างที่ต้องแสดงในบัญชี ฯ ซึ่งรวมถึงทรัพย์สิน ที่ผู้อื่นถือแทนด้วยซึ่งเป็นเวลาภายหลังที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ฯ ครั้งที่ ๓ แล้ว แสดงให้เห็นว่านอกจาก เลขาธิการส่วนตัวของผู้ถูกร้องเข้าใจไขว่ไขวแล้ว เชื่อว่าผู้อื่นและเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ก็ต้องเข้าใจ แตกต่างกัน จึงต้องแก้ไขระเบียบเกี่ยวกับทรัพย์สินให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะนางกาญจนาภา ฯ ผู้รวบรวม ทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องให้การว่า การยื่นบัญชีทั้ง ๓ ครั้ง ไม่ได้แจ้งถึงหน้าที่ให้ผู้อื่นถือแทน ผู้ถูกร้องไม่ทราบ ผู้ถูกร้องมาทราบภายหลังอีกว่า เนื่องจากการเข้าใจผิดของนางกาญจนาภา ฯ ผู้รวบรวมทรัพย์สินว่าทรัพย์สินซึ่งเป็นหน้าที่ให้ผู้อื่นถือแทนนั้น ไม่ต้องแสดงรายการในบัญชี ฯ ด้วย และนอกจากนี้ นางกาญจนาภา ฯ ก็ไม่ได้แจ้งให้นางกมลวัน ฯ ทราบว่า คุณหญิงพจมาน ฯ ซึ่งเป็น คู่สมรสของผู้ถูกร้องมีหน้าที่ใช้ชื่อผู้อื่นถือแทน นางกมลวัน ฯ จึงเชื่ออีกเช่นกันว่า ไม่มีทรัพย์สินดังกล่าวอีก เพราะเลขานุการของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องไม่ได้แจ้งให้ทราบ

ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่าผู้ถูกร้องรู้หรือไม่ว่าคู่สมรสมีหน้าที่ใช้ชื่อคนอื่นอยู่ ซึ่งเป็นบุคคล ใกล้ชิด เช่น นายวันชัย ฯ คนขับรถ นายพรทิพย์ ฯ คนขับรถ นายชัยรัตน์ ฯ ยาม นางสาวดวงตา ฯ คนเลี้ยงลูก นางสาวบุญชู ฯ แม่บ้าน นางสาวสุกัญญา ฯ คนรับใช้ นายมานัส ฯ ซึ่งเป็นคนทำสวน ล้วนเป็นคนใกล้ชิดทำงานในบ้านผู้ถูกร้อง และคู่สมรสของผู้ถูกร้องนั้น ผู้ถูกร้องรู้มาก่อน หรือไม่

พิจารณารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ที่บัญญัติคำว่าจงใจไม่ยื่นบัญชี ฯ หรือจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิด นั้น หมายความว่า ผู้ยื่นบัญชี ฯ นั้นต้องรู้ว่าหน้าที่ต้องยื่นบัญชี ฯ แต่ไม่ยื่น ก็เป็นการจงใจตามมาตรานี้ หรือยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ นั้น หมายความว่าผู้ยื่นบัญชี ฯ ต้องรู้ถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สินเท่าไร ถ้ารู้แล้วยังแสดงรายการให้ผิดแผกแตกต่างกับความเป็นจริง เช่นนี้ จึงจะถือว่าเจตนาแสดงรายการในบัญชี ฯ อันเป็นเท็จ หรือผู้ยื่นบัญชี ฯ รู้ถึงความมีอยู่จริง ของทรัพย์สินแล้วไม่แสดงรายการเลย หรือแสดงแต่ไม่ครบตามจำนวนที่มีอยู่จริง ก็ถือว่าเจตนา ปกปิดข้อเท็จจริง โดยไม่จำเป็นต้องมีเจตนาพิเศษด้วยการแสดงรายการอันเป็นเท็จ หรือปกปิดเพื่อจะกระทำการทุจริต หรือกระทำการโดยมิชอบอย่างหนึ่งอย่างใด หรือเพื่อการอื่น เพียงรู้ว่าทรัพย์สินแล้วแสดง รายการไม่ตรงตามความเป็นจริง หรือไม่แสดงรายการหรือแสดงรายการไม่ครบถ้วน ก็เข้าข่ายตาม บทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ แล้ว

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ บัญญัติให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนโดยไม่ยื่นบัญชี ฯ ตามกำหนดเวลาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๒ บัญญัติ หรือยื่นบัญชี ฯ แต่แสดงรายการด้วยข้อความ

อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต้องพ้นจากตำแหน่ง ต้องถูกห้ามมิให้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งเป็นโทษค่อนข้างร้ายแรงและจะต้องถูก
ลงโทษทางสังคมอีกด้วย ดังนั้น การที่จะพิจารณาว่า ผู้ยื่นบัญชี ฯ หรือยื่นแสดงรายการด้วยข้อความ
อันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ จะต้องพิจารณาพยานหลักฐานอย่างเคร่งครัด
และรอบคอบในการรับฟัง กล่าวคือจะต้องปรากฏแน่ชัดว่าผู้ยื่นบัญชี ฯ รู้ถึงการมีอยู่ของทรัพย์สิน
จะฟังแต่เพียงว่าน่าจะรู้ หรือควรจะรู้นั้นยังไม่ได้ เพราะถ้าไม่รู้อันนี้แล้วจะกระทำการแสดงรายการ
อันเป็นเท็จ หรือกระทำการปกปิดไม่ได้

ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ ได้ความตามหลักฐานและคำชี้แจงรับกันว่าในชั้นเดิมหุ้นทั้งหมดนั้น ผู้ถูกร้อง
เป็นผู้ถือหุ้น เมื่อผู้ถูกร้องวางมือทางธุรกิจเพื่อดำเนินการทางการเมือง จึงสละหุ้นเป็นการโอนลอย
ให้คู่สมรสรับไปดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ และคู่สมรสมีความประสงค์ทำการซื้อขายหุ้นดังกล่าว
จึงโอนหุ้นให้ผู้ใกล้ชิดถือหุ้นแทนซึ่งมี นางสาวบุญชู ฯ นางสาวดวงตา ฯ นายชัยรัตน์ ฯ นายวิชัย ฯ
และนายมานัส ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นตัวแทนซื้อขายหุ้น ปรากฏตามหนังสือสำนักตรวจสอบภาษีกรมสรรพากร
เขตพญาไท ที่ กค. ๐๘๐๔/๑๑๒๐ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ และหนังสือที่ กค. ๐๘๑๑/๕๕๗๖
ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รายละเอียดของหนังสือดังกล่าว
กรมสรรพากรแจ้งให้ทราบว่าผู้เป็นเจ้าของหุ้นมีอำนาจแต่งตั้งตัวแทนซื้อขายหุ้นได้

คุณหญิงพจมาน ฯ คู่สมรสผู้ถูกร้องชี้แจงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ และให้การเป็น
หนังสือต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า หุ้นที่ได้รับการโอนลอยให้พยานั้น พยานได้โอนหุ้นให้บุคคลดังกล่าว
และผู้ถือหุ้นแทนพยานจริง ซึ่งเป็นหุ้นที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์และนอกตลาดหลักทรัพย์ หุ้นที่มี
ผู้ถือหุ้นนั้น โดยต้องการให้เป็นตัวแทนซื้อขายหุ้น ได้มีการซื้อขาย โอนเปลี่ยนไป มีจำนวนลดลง
และเพิ่มขึ้น ตามที่มีการซื้อขายไป และซื้อกลับเข้ามา โดยตัวแทนการซื้อขายหุ้นดังกล่าวเป็นผู้ดำเนินการ

พิเคราะห์แล้วบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นแทนคู่สมรสซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิดกับครอบครัวของผู้ถูกร้องนั้น
แม้จะไม่มีพยานหลักฐานมายืนยันว่าผู้ถูกร้องต้องรู้ แต่โดยพฤติการณ์ และสภาพแวดล้อม ตลอดจน
ความใกล้ชิดน่าเชื่อว่าในชั้นต้นนั้น ผู้ถูกร้องควรจะรู้อ่างวาเมื่อคู่สมรสได้รับการโอนลอยหุ้นไปแล้ว
ได้ดำเนินการโอนต่อให้แก่บุคคลใกล้ชิด แต่อาจจะไม่ทราบถึงรายละเอียดว่าใครรับโอนหุ้นบริษัทอะไร
จำนวนเท่าใด โดยเหตุที่หุ้นดังกล่าวได้มีการขายไป ซื้อกลับเข้ามา ยอดเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ บางครั้ง
ก็ยอดเพิ่มขึ้นมาก บางครั้งก็ไม่มีจำนวนหุ้นที่ถืออยู่เลยประกอบกับภาวะราคาของตลาดหลักทรัพย์
นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นกรียื่นบัญชีครั้งที่ ๑ และห่างกัน
หลายปี ผู้ถูกร้องซึ่งมีภารกิจมากอาจจดจำไม่ได้ว่ายอดหุ้นแต่ละคนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ครั้นเมื่อ

ถึงเวลาต้องยื่นบัญชีก็อาจคิดไม่ถึงว่าบุคคลเหล่านั้นยังคงถือหุ้นแทนอยู่อีกบ้างหรือไม่ โดยเฉพาะเลขานุการส่วนตัวของผู้ถูกร้องมีการประสานกับเลขานุการส่วนตัวของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องโดยตรงจึงมีช่องว่างที่ทำให้ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่ายังมีหุ้นที่มีผู้อื่นถือแทนอยู่อีกได้ นอกจากนี้ ถ้าหากกลุ่มสมรสไม่ได้แจ้งให้ทราบผู้ถูกร้องก็น่าจะไม่ทราบรายละเอียดเรื่องนี้ได้

กลุ่มสมรสผู้ถูกร้องซึ่งเป็นพยานได้ให้การด้วยว่า พยานไม่ได้เล่าให้ผู้ถูกร้องทราบถึงหุ้นที่ให้ผู้ผู้อื่นถือแทน พยานเชื่อว่าผู้ถูกร้องไม่มีโอกาสทราบทางอื่นอีกได้

ครั้งเมื่อ นางกมลวัน ฯ ทำบัญชี ฯ และจัดเอกสารแสดงรายการทรัพย์สินและภาพถ่ายต่างๆ ของเอกสารในการยื่นแต่ละครั้ง นำไปเสนอผู้ถูกร้องเพื่อลงชื่อรับรองนั้น ผู้ถูกร้องน่าจะไม่มีเวลาตรวจรายละเอียดเพราะมีเอกสารจำนวนมากและต้องลงชื่อรับรองทุกหน้ามีจำนวนถึง ๗๐๐-๘๐๐ หน้า โดยนางกมลวัน ฯ เป็นผู้เปิดให้ลงชื่อด้วย จึงมีความเป็นไปได้อย่างมากที่ผู้ลงชื่อไม่ได้อ่านรายละเอียดโดยนางกมลวัน ฯ ให้การด้วยว่า ผู้ถูกร้องไม่ได้ตรวจ และไม่ได้สอบถามเกี่ยวกับหุ้นที่ให้ผู้ผู้อื่นถือแทนพิจารณาแล้ว เห็นว่าคำให้การของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องและนางกมลวัน ฯ มีเหตุผลที่น่าจะเป็นไปได้

นอกจากนี้ การยื่นบัญชีแต่ละครั้งมีทรัพย์สินหลายรายการ หากผู้ยื่นมีทรัพย์สินจำนวนมาก แม้จะมียอดเปลี่ยนแปลงก็อาจไม่มีเหตุสงสัยได้ เพราะการทำธุรกิจมีกำไร มีขาดทุน บางครั้งเงินไปอยู่ในยอดของการลงทุน ยอดเงินคงเหลือตามบัญชีเงินฝากหรือเงินสดก็จะลดลง และราคาหุ้นที่ลงทุนก็ผันผวนเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในวันหนึ่งอาจเปลี่ยนแปลงขึ้นหรือลงได้หลายครั้ง ยอดคงเหลือจะคงที่อยู่ไม่ได้ แม้กระทั่งยอดทรัพย์สินตามบัญชีก็ต้องเปลี่ยนแปลงในทางเสื่อมค่าลง โดยเฉพาะในปี ๒๕๔๐ สภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำ ตลาดหุ้นมีการซื้อขายน้อย ราคาตกต่ำทุกบริษัท บางบริษัทต้องหยุดกิจการทำให้กระทบถึงหุ้น บางบริษัทหาค่าไม่ได้ ยอดเงินผู้ประกอบการต้องลดลงกรณีของผู้ถูกร้องก็เช่นเดียวกัน ผู้ถูกร้องจะไม่ฉงนเลยว่า ยอดเงินจากมูลค่าหุ้นที่ไม่ได้นำไปแสดงรายการในการจะทำให้ยอดในบัญชีที่ขึ้นลดลง และนางกมลวัน ฯ ให้การเป็นหนังสือตอนหนึ่งว่า “เมื่อนางกาญจนภา ฯ แจ้งรายการทรัพย์สินมาเท่าใด ข้า ฯ ก็กรอรายการไปตามที่รับแจ้งนั้น ข้า ฯ ไม่ทราบว่า คุณหญิงพจมาน ฯ มีหุ้นที่อยู่ในชื่อของบุคคลอื่น” ซึ่งคำให้การดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งที่เคยให้ถ้อยคำกับคณะกรรมการตรวจสอบ ฯ และนางกาญจนภา ฯ ให้การเป็นหนังสือตอนหนึ่งว่า “นับแต่ผู้ถูกร้องได้โอนหุ้นให้แก่คุณหญิงพจมาน ฯ และลาออกจากการบริหารแล้ว การดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับกิจการของบริษัทรวมทั้งหุ้นที่รับโอนมาหรือที่เป็นของคุณหญิงพจมาน ฯ อยู่เดิม คุณหญิงพจมาน ฯ เป็นผู้สั่งให้ข้า ฯ ดำเนินการทั้งสิ้น โดยข้า ฯ ไม่เคยเห็นผู้ถูกร้องมาเกี่ยวข้องหรือรับรู้ด้วยแต่อย่างใด ตลอดเวลานั้น ข้า ฯ ทำงานเป็นเลขานุการของคุณหญิงพจมาน ฯ มาจนถึง

ปัจจุบัน ข้าฯ สังเกตว่าในการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับธุรกิจหรือการซื้อขายหรือโอนหุ้น คุณหญิงพจมานฯ และผู้ถูกร้องมิได้รับทราบหรือเข้ามาเกี่ยวข้องในกิจการของกันและกัน เพราะต่างก็มีภารกิจของตนมากมาย” พิจารณาแล้วเห็นว่า นางกมลวันฯ และนางกาญจนาภาฯ ให้การสอดคล้องต้องกันและยังให้การไม่ขัดหรือแย้งกับคำให้การของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง รวมทั้งผู้ถูกร้องด้วย

โดยที่พยานผู้ถูกร้องบางปากไม่ได้มาศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ผู้ร้องซักค้านจะรับฟังได้เพียงใดนั้น ซึ่งตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สิทธิพยาน จะให้การเป็นหนังสือได้และไม่ได้บังคับว่าจะต้องให้เจ้าตัวมาศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้การซักค้าน เมื่อพิจารณาคำให้การของพยานบางปากที่ยื่นไว้ต่อศาลในการออกนั่งพิจารณา เช่น ผู้ถูกร้อง กลุ่มสมรสผู้ถูกร้อง นางกมลวันฯ นางกาญจนาภาฯ นายสุรเชียรฯ และนายบรรณพจน์ฯ กับคำให้การพยานดังกล่าวที่เคยให้ถ้อยคำไว้กับคณะกรรมการตรวจสอบฯ ของฝ่ายผู้ร้องแล้ว ก็มีลักษณะทำนองเดียวกัน ไม่ขัดหรือแย้งในสาระสำคัญ จึงเห็นว่าคำให้การของพยานดังกล่าวมีน้ำหนักรับฟังได้

นางกาญจนาภาฯ ยังได้ให้การยืนยันว่ามีความสับสนเกี่ยวกับการกรอกแบบบัญชีฯ และเข้าใจว่าหุ้นที่มีผู้อื่นถือแทนไม่ต้องแสดงรายการในบัญชีฯ จึงไม่ส่งรายละเอียดของหุ้นให้นางกมลวันฯ เพื่อแสดงรายการในบัญชีฯ คงส่งแต่ทรัพย์สินอื่นของกลุ่มสมรสและของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ เมื่อนางกมลวันฯ ได้รับรายการทรัพย์สินของกลุ่มสมรสผู้ถูกร้องและบุตรแล้วจึงลงรายการทรัพย์สินในบัญชีฯ ตามที่ได้รับมาจากนางกาญจนาภาฯ เท่านั้น เห็นว่าคำให้การของพยานดังกล่าว มีเหตุผล ไม่มีพิรุณและมีลักษณะเชื่อมโยงต่อเนื่องโดยไม่ขัดแย้งกัน

แม้จะปรากฏจากคำให้การของนายประสิทธิ์ฯ พยานผู้ถูกร้องได้ตอบคำถามค้านของนายกล้าณรงค์ฯ ว่า “คุณหญิงบอกว่าไม่ต้องกรอกเพราะเป็นชื่อของคนอื่น เขาจะไปกรอกได้อย่างไร” พิจารณาแล้ว นายประสิทธิ์ฯ กล่าวลอยๆ ไม่มีหลักฐานทั้งไม่ได้ยินจากปากคุณหญิงพจมานฯ เอง ข้อเท็จจริงจะเป็นอย่างไรนั้น ไม่อาจยืนยันได้ จึงไม่มีน้ำหนักที่จะฟังว่าเบิกความเชื่อสมกับข้อนำสืบของผู้ร้อง โดยเฉพาะคุณหญิงพจมานฯ ให้การว่านางกาญจนาภาฯ เป็นผู้รวบรวมทรัพย์สินเอง พยานไม่ได้ตรวจรายการทรัพย์สิน หากทราบว่าไม่มีรายการหุ้นที่ผู้อื่นถือแทนก็จะให้นางกาญจนาภาฯ แจ้งให้นางกมลวันฯ เพื่อแสดงรายการด้วย แสดงว่าคุณหญิงพจมานฯ ไม่ทราบรายละเอียดในการรวบรวมทรัพย์สิน จะไปสั่งว่าไม่ต้องกรอกลงไปบัญชีฯ ได้อย่างไร กรณีจึงยังฟังไม่ได้ว่ามีการสังจริตหรือไม่ จะอย่างไรก็ตามก็ไม่เกิดจากตัวผู้ถูกร้องเองและถ้าคุณหญิงพจมานฯ และนางกาญจนาภาฯ ไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องหรือนางกมลวันฯ ทราบ ผู้ถูกร้องก็ไม่อาจทราบได้เองเช่นกัน

ปัญหาว่า การที่ผู้ร้องเห็นว่าผู้ถูกร้องและคู่สมรสผู้ถูกร้องอยู่บ้านเดียวกัน ทำงานสำนักงานเดียวกันกับผู้ถูกร้องนั้น ผู้ถูกร้องจะต้องรู้หรือควรจะรู้ว่าหุ้นที่คู่สมรสได้โอนให้ผู้อื่นถือแทน และยังคงมีอยู่ขณะยื่นบัญชี ฯ นั้น เห็นว่าเป็นการสันนิษฐานหรือคาดการณ์ว่าต้องรู้เสมอไปกรณีเดียวกันนั้นหาได้ไม่ เพราะตามข้อเท็จจริงปรากฏว่าทั้งผู้ถูกร้อง คู่สมรส ต่างมีเลขานุการส่วนตัว ถ้าหากผู้ถูกร้องและคู่สมรส ร่วมดำเนินธุรกิจด้วยกันก็ไม่จำเป็นต้องมีเลขานุการส่วนตัวแต่ละคนยังได้ความชัดเจนว่าผู้ถูกร้องปฏิบัติงานอาคารเดียวกันก็จริง แต่ผู้ถูกร้องนั่งทำงานชั้น ๓๐ ส่วนคู่สมรสนั่งทำงานอยู่ชั้น ๑๒ ผู้ถูกร้องและคู่สมรสจะพักอยู่บ้านเดียวกันก็ตาม แต่ต่างคนมียานพาหนะมีคนขับรถประจำไม่ได้กลับบ้านพร้อมกัน ผู้เป็นสามีจะต้องรู้การกระทำของภรรยาทุกกรณี หรือภรรยาจะต้องรู้เรื่องหรือรับรู้การกระทำของสามีทุกเรื่องก็หาไม่ โดยเฉพาะแต่ละคนต้องกำกับดูแลบริษัทต่างๆ ซึ่งอยู่ในกลุ่มของผู้ถูกร้องถึง ๖๕ บริษัท ก็นับว่ามากอยู่แล้ว หากจะต้องคอยทราบรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงการถือหุ้นอื่นนั้น เห็นว่าไม่มีความจำเป็น และเมื่อมอบหมายให้คู่สมรสดำเนินการเองแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องคอยติดตามผล เพราะไม่ใช่เรื่องสำคัญ

พิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่ต่างคนต้องรายงานซึ่งกันและกันเป็นการประจำ เพราะอย่างไร ก็เป็นเจ้าของร่วมกันในฐานะสามีภรรยาอยู่แล้ว เว้นแต่กรณีมีปัญหาสำคัญจึงจะปรึกษาขอความเห็นหรือขอรับการตัดสินใจในฐานะสามีภรรยา แต่กรณีที่คู่สมรสมอบหมายให้ผู้อื่นถือหุ้นแทนนี้ก็ไม่ได้ปรากฏว่าผู้ถูกร้องเข้ามาเกี่ยวข้องอย่างไร กรณีดังกล่าวผู้ถูกร้องและคู่สมรสผู้ถูกร้องให้การไว้ได้ความตรงกันว่าผู้ถูกร้องไม่ทราบเพราะคู่สมรสไม่ได้แจ้งให้ทราบว่ามีการโอนหุ้นให้ผู้อื่นถือแทน ผู้ถูกร้องมาทราบเมื่อมีข่าวทางสื่อมวลชนและถูกตรวจสอบ จึงสอบถามกันขึ้น นางกาญจนาภา ฯ เลขานุการคู่สมรสผู้ถูกร้อง ก็ให้การทำนองเดียวกันว่าพยานไม่ได้แจ้งให้นางกมลวัน ฯ ทราบถึงหุ้นที่ซื้อผู้อื่นถือแทน เพราะเข้าใจว่าไม่ต้องแสดงรายการนางกมลวัน ฯ ก็ให้การรับกันว่า นางกาญจนาภา ฯ ไม่ได้แจ้งให้ทราบจริง จึงไม่มีรายละเอียดในการกรอกรับบัญชี ฯ

พิเคราะห์แล้วเชื่อว่าขณะยื่นบัญชี ฯ ผู้ถูกร้องอาจไม่รู้ถึงการมีหุ้นที่คู่สมรสให้ผู้อื่นถือแทน เมื่อผู้ถูกร้องทราบว่ายังไม่ได้แสดงรายการในบัญชี ฯ ก็รีบดำเนินการขอแสดงรายการเพิ่มเติม ย่อมแสดงให้เห็นความสุจริตใจของผู้ถูกร้อง ตามที่ผู้ถูกร้องยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ตั้งแต่ชั้นตรวจสอบของคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ และชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตลอดมา นั้น สามารถรับฟังหักล้างพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำสืบได้

สำหรับหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ฯ นั้น ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการตรวจสอบ ฯ ว่าผู้ถูกร้องทราบมาว่าคู่สมรสของผู้ถูกร้องได้มอบหมายให้ นายสุรเชียร จักรธรานนท์ กรรมการผู้อำนวยการกลุ่มบริษัท แอสเสท ของคู่สมรสผู้ถูกร้องไปเจรจากับผู้บริหารของบริษัท อัลไพน์ เรียวเอสเตท จำกัด ซึ่งเป็น

ผู้ถือหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ และได้ทำการตกลงจะซื้อขายหุ้นพร้อมทรัพย์สินระหว่างบริษัท อัลไพน์ เรียดเอสเตท จำกัด กับบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด แต่ผู้ถูกร้องไม่ทราบรายละเอียดว่าต่อมา มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรอีก เพิ่งทราบภายหลังเมื่อมีการตรวจสอบบัญชี ๑ ว่าบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ เป็นผู้ค้าประกันหนี้ที่บริษัท อัลไพน์ เรียดเอสเตท จำกัด เป็นหนี้สถาบันการเงินหลายแห่ง ซึ่งสถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ถูกปิดกิจการ ได้มีคณะกรรมการองค์กรเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) เข้ากำกับดูแล นายสุรเชียร ๑ เห็นว่า ถ้าบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ซื้อหุ้นจากบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ โดยตรงจะทำให้การเจรจาเรื่องหนี้สินเกิดความยุ่งยาก จึงแนะนำให้คู่สมรสผู้ถูกร้อง ซื้อหุ้นและกิจการไว้แทนบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด เป็นเงิน ๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งคู่สมรสผู้ถูกร้องได้ให้ผู้ถือหุ้นแทนมี นายชัยรัตน์ ๑ นางสาวบุญชู ๑ และนายวิชัย ๑ คนละ ๒๕,๘๕๕,๕๘๗ หุ้น โดยผู้ถูกร้องอ้างตอนยื่นบัญชี ๑ ว่าไม่ทราบว่าคู่สมรสเป็นผู้ซื้อ

ปัญหานี้คุณหญิงพจมาน ๑ คู่สมรสผู้ถูกร้องได้ให้การว่า ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าพยานเป็นผู้ซื้อ นายสุรเชียร ๑ ก็ได้ให้การด้วยว่า ผู้ถูกร้องไม่รู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงผู้ซื้อ แสดงว่าผู้ถูกร้องคงเข้าใจว่าบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด เป็นผู้ซื้อตามเดิม ตามที่ผู้ร้องอ้างถึงคำให้สัมภาษณ์นายเจิมศักดิ์ ๑ ว่าผู้ถูกร้องเป็นผู้ซื้อหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ จากนายเสนาะ เทียนทอง นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงและให้การว่า หมายถึง บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ซึ่งอยู่ในกลุ่มบริษัทกับบริษัทที่คู่สมรสผู้ถูกร้อง และนายบรรณพจน์ ๑ พี่ชายของคู่สมรสเป็นเจ้าของ เป็นผู้ซื้อมิใช่ผู้ถูกร้องซื้อ แต่ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้ซื้อเป็นคู่สมรสผู้ถูกร้องนั้น ผู้ถูกร้องไม่ทราบ ประเด็นนี้ นายสุรเชียร ๑ คุณหญิงพจมาน ๑ ให้การตรงกันว่า คุณหญิงพจมาน ๑ เข้าแก้ปัญหาโดยเป็นผู้ซื้อเสียเองและได้ให้ผู้ถือหุ้นแทน ตอนที่ผู้ถูกร้องให้สัมภาษณ์ ๑ นั้น เป็นเวลาภายหลังที่ผู้ถูกร้องยื่นบัญชี ๑ ครั้งที่ ๓ แล้ว หากผู้ถูกร้องปกปิดไว้เหตุใด จึงให้สัมภาษณ์เป็นการเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นผลเสียแก่ผู้ถูกร้อง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วไม่มีเหตุผลที่จะกระทำเช่นนั้น น่าจะเกิดจากการสำคัญผิดในข้อเท็จจริงได้ โดยเข้าใจว่าผู้ซื้อคือ บริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด ซึ่งอยู่ในกลุ่มบริษัทกับบริษัทที่คู่สมรสผู้ถูกร้อง และนายบรรณพจน์ ๑ เป็นเจ้าของ

ปัญหาว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงให้คู่สมรสเป็นผู้ซื้อหุ้นของบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ๑ ผู้ถูกร้องจะต้องรู้หรือควรจะรู้ในกรณีดังกล่าวหรือไม่ ประเด็นนี้ผู้ร้องไม่มีพยานหลักฐานอื่นที่จะแสดงให้เห็นเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องรู้ว่าคู่สมรสเป็นผู้ซื้อเมื่อคู่สมรสใช้ชื่อผู้ถือหุ้นแทนอีกด้วยยังจะทำให้ผู้ถูกร้องไม่มีโอกาสรู้ได้เอง คำให้สัมภาษณ์ของผู้ถูกร้องนั้น เมื่อผู้ถูกร้องปฏิเสธ จึงยังไม่อาจใช้ยืนยันผู้ถูกร้องได้ เพราะเป็นเพียงข้อสันนิษฐานว่า สามีภรรยาที่น่าจะต้องรู้ แต่ข้อเท็จจริงแล้วอาจเป็นการเข้าใจผิด เนื่องจากนายสุรเชียร ๑ ให้การชัดเจนว่าในชั้นต้นไม่ได้มุ่งหมายให้คู่สมรสของผู้ถูกร้องซื้อ แต่มีการเปลี่ยนแปลงในภายหลังเพราะมี

ปัญหา ซึ่งคู่สมรสผู้ถูกร้องก็ยืนยันว่าไม่ได้บอกผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงเสมอมาว่าไม่ทราบมาก่อนว่า คู่สมรสเป็นผู้ซื้อเพราะเข้าใจว่าบริษัท เอส ซี แอสเสท จำกัด เป็นผู้ซื้อ หากปรากฏว่าก่อนการยื่นบัญชี ฯ โดยมีพยานหลักฐานว่าผู้ถูกร้องมีส่วนเข้าบริหารจัดการแทนคู่สมรส หรือมีการกระทำในลักษณะให้เห็นได้ว่าเป็นเจ้าของที่พอจะเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องรู้ หรือต้องรู้โดยไม่มีเหตุที่จะฟังเป็นอย่างอื่นได้มิใช่เป็นเพียง การสันนิษฐาน แต่ก็ยังไม่ปรากฏว่ามีพยานหลักฐานดังกล่าว เห็นว่าข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องและพยานหลักฐาน ที่นำสืบมีเหตุผลทำให้เชื่อว่าผู้ถูกร้องจะไม่ได้รู้ได้ นอกจากนี้ปรากฏเช่นกันว่าผู้ถูกร้องมีหน้าที่การงาน และมีภารกิจมาก และนางกาญจนาภา ฯ ก็ไม่ได้เล่าเรื่องนี้ให้นางกมลวัน ฯ ฟังถึงเหตุที่คู่สมรสผู้ถูกร้อง ซื้อหุ้นบริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ฯ และให้ผู้อื่นถือหุ้นแทน จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้แสดงรายการหุ้น บริษัท อัลไพน์ กอล์ฟ ฯ ดังกล่าวในการยื่นบัญชี ฯ

อนึ่ง มีข้อน่าสังเกตว่าผู้ร้องมีความเห็นกรณีผู้ถูกร้องไม่แสดงรายการทรัพย์สินของตนเองและของคู่สมรสเป็นเงิน ๖ ล้านบาทเศษ โดยผู้ร้องเห็นว่า มีจำนวนน้อยถือว่าไม่ตั้งใจปกปิดความจริงเพราะ ไม่ทำให้ได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์นั้น การจะพิจารณาจำนวนทรัพย์สินอย่างไรถึงว่าน้อยหรือมาก แม้การพิจารณาว่าได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ก็เช่นกัน จะคาดการณได้อย่างไรเพราะในภายหน้าอาจ เปลี่ยนไปได้ และถ้าจะพิจารณาถึงราคาทรัพย์สินที่ซื้อสนามกอล์ฟไว้ เป็นเงิน ๕๐๐ ล้านบาท โดยเปรียบกับการลงทุนเป็นหมื่นล้านนั้น จะเห็นได้ว่า มีจำนวนแตกต่างกันมาก จะพิจารณาว่าเงิน ๕๐๐ ล้าน มีจำนวนเล็กน้อยก็ได้ ทั้งไม่ปรากฏว่าที่ไม่แสดงรายการไว้ก็เพื่อการได้ประโยชน์หรือ เสียประโยชน์แต่อย่างใด หากผู้ร้องมีความเห็นให้เป็นคุณก็ควรให้เป็นคุณในทรัพย์สินอื่นที่ไม่มีหลักฐาน ชัดแจ้งว่าเพื่อการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์เช่นเดียวกัน หรือถ้าจะพิจารณาเป็นอย่างอื่นก็น่าจะต้องมี ลักษณะทำนองเดียวกันมิใช่พิจารณาเฉพาะความแตกต่างของจำนวนทรัพย์สินเท่านั้น

สำหรับคำร้องของผู้ร้องที่ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จด้วยนั้น ข้อเท็จจริงตามคำร้อง และพยานหลักฐานที่นำสืบแล้วก็ไม่ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้แสดง รายการใดที่แตกต่างหรือผิดแผกจากความเป็นจริง จึงยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความ อันเป็นเท็จตามคำขออีกด้วย

พิเคราะห์พยานหลักฐานที่ผู้ร้องยกขึ้นเป็นเหตุผลในการมีมติตามคำร้องของผู้ร้องและเหตุผล จากพยานหลักฐานในการนำสืบในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเพียงข้อสันนิษฐานหรือ เข้าใจว่า ผู้ถูกร้องน่าจะรู้หรือควรจะรู้เท่านั้น แต่ไม่มีหลักฐานใดมายืนยันได้โดยไม่มีเหตุสงสัยว่าผู้ถูกร้อง

รู้ถึงความมีอยู่ของทรัพย์สินที่ไม่ได้แสดงรายการตามคำร้อง จึงเห็นว่าพยานหลักฐานของผู้ร้องยังไม่พอฟังว่า ผู้ถูกร้องรู้ว่ามีส่วนที่คุ้มครองของผู้ถูกร้องให้ผู้อื่นถือแทน และไม่ได้แสดงรายการในการยื่นบัญชี ฯ ของผู้ถูกร้องทั้ง ๓ ครั้ง กรณีจึงไม่เป็นการจงใจยื่นบัญชี ฯ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ตามคำร้อง

ข้อคัดค้านและข้อนำสืบต่อสู้ของผู้ถูกร้องในประเด็นอื่นนอกจากที่ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้วนั้น เห็นว่าไม่มีสาระและไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยให้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทั้ง ๓ ครั้งตามคำร้อง นั้น ไม่ได้จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ไม่เป็นความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ให้ยกคำร้อง

พลโท จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ